

a tudomány is alapos vizsgálat tárgyává tegye mindazokat az elveket, melyeken a fajelmélet és az általa kezdeményezett politikai és szociális-mozgalom alapul. Hiszen e mozgalom vezetői, amikor forradalmi módon akarják átalakítani egész erkölcsi és politikai gondolkodásunkat, arra hivatkoznak, hogy megállapításait a tudományos kutatás eredményeire építik. A fajelmélet premisszáit tehát tudományos tények volnának e felfogás szerint. A tudomány illetékes vezető köreinek nyilatkozata tehát arról, hogy ezek a premisszák valóban tudományos tényeknek tekinthetők, vagy pedig nélkülözök a tudományos alapot, elmaradhatatlan szükségességében ebben a pillanatban, amikor a fajelmélet teljes erejével arra törekszik, hogy az emberiség fejlődésének egész további irányát megszabja.

A kérdés tisztázására azonban nagyszabású tudományos ankétára van szükség, mert a fajelmélet különböző területekre terjesztette ki a gyökereit. Nem elég egyes tekintélyes tudósok izolált állásfoglalása, sőt egyik-másik tudományág külön állásfoglalása sem. A kérdés elsősorban az antropológia kutatásai körébe tartozik. A fajelmélet azonban ma már túlnötte az antropológia kereteit, fajfilozófiává vált, mely vonatkozásával az emberi tevékenység legtöbb területére kiterjedt. A fajelméletnek a vérösszetételével kapcsolatos állításai például az orvostudományra és a biológiára tartoznak. A fajok eredetével kapcsolatos állítások prehisztóriai és az összehasonlító nyelv tudomány kérdései. Hozzá kell szólnia végül a fajelmélet állításaihoz a történelmi tudományok, az etnológiának, a pszichológiának és a szociológiának is.

Mindaz nagyszabású, szintetikus tudományos munkát tesz szükségessé, melyben a tudásuk révén arra hivatott tudósok mellett, a nagy tudományos intézményeknek, az akadémiáknak és egyetemeknek is részt kell venniük s amelyen az ellentétes vélemények képviselőinek teljes szabadságot kell biztosítani tudományos érvekkel támogatott álláspontjaik kifejtésére. Ez lehetne az első eset, amikor egy magasrendű tudományos fórum irányító módon szólhat bele a világesemények fejlődésébe. Mert Európa mai zavaros összevisszaságában, a felkavart politikai szenvedélyek között a fajelmélet tanításai, ha a tudományos megállapítások tiszta eredményét szembe nem állítják vele, különösen Közép- és Kelet-Európában teljesen hatásuk alá keríthetik a fejlődés további menetét.

A vitának a fajelmélet legkifejlettebb és teoretikusan legerősebben kidolgozott ága, az úgynevezett Nordie-elmélet körül kell megindulnia. Ez az elmélet a fajok élére a germánokat, a tiszta germánokat állítja. A tudományos vita számára tehát az általános nagy kérdések mellett fel kell tenni a Nordie-elméletre vonatkozó pozitív kérdéseket is, amelyekre kétértelműség nélkül, határozott válasz adandó. Meg kell teremteni a lehetőségét annak is, hogy az illetékes és eddigi tudományos munkásságuk alapján erre hivatott tudósok között közvetlen szóbeli vita tisztázza a kérdést. Előre azt sem lehet kizárni, hogy a "fajelmélet hívei számbaveendő tudományos érvekkel támogatják álláspontjukat. Ebben az esetben is tisztázni kellene, hogy meddig megy az elmélet tudományos igazolása és mikor válik a dolog tisztán politikummá. Az emberiség kulturális és társadalmi fejlődésének legfontosabb javai fognak itt kockálni. A kérdés elméleti és gyakorlati fontossága nemcsak indokolttá, hanem egyenesen parancsoló szükségessé teszi, hogy a ma már olyan nagy szerepet játszó fajelméletet végre az objektív tudomány teljes világosságával világítsák meg. A kezdeményezést tehát, amely a Nemzetközi Szellemi Együttműködés Bizottságában hangzott el, csak a legnagyobb megelégedéssel üdvözölheti minden jóérzésű ember, mert a tervbe vett tudományos ankétát, ha a szükséges keretek között létrejön, lehetővé teheti mindenki számára az elfogulatlan állásfoglalást ebben a politikai szenvedélyek által annyira elhomályosított kérdésben.

— Aradás Bordeaux egyes kerületeiben. Párizsból jelentik: Bordeauxnál a tenger dagály visszanyomta a Garonne vizét torkolatában. Emiatt aradás lépett fel a város több kerületében s a közúti villamos közlekedés is megakadt.

Hogyan kell bánni a kisebbségekkel egy modern államban

Ghita Pop volt kisebbségi alminiszter feltűnést keltő cikke Massaryk mint az igazságos és bölcs kisebbségi politika képviselője

Bucuresti, március 7. (Az Uj Kelet tud.) A Dimincata mai számában Ghita Pop, a nemzeti parasztpárti kormány volt kisebbségi alminisztere, emlékszik meg Massaryk Tamásról abból az alkalomból, hogy a cseh köztársasági elnök betöltötte nyolcvanötödik életévét. „A kisebbségek és az elnök” cím alatt Ghita Pop méltatja az elnök valóban demokratikus politikáját és a kisebbségekkel szembeni türelmességét, melynek eredménye az, hogy Csehszlovákiában a kisebbségi kérdés pillanatig sem áll a belső államproblémák ütköző pontjában.

A volt alminiszter többek között a következőket írja:

„Hoch Massaryk” Prága uccán

„Csehszlovákia fővárosa, az arany Prága, néhány hónappal ezelőtt jellegzetes és tanulságos megnyilatkozás színhelye volt. A munkások tízezeri vonulata fel az uccákon és lelkesen tüntettek a cseh demokrácia mellett. A munkásszólaljak végtelen sorában vonultak fel a német elvtársak csapatai is. És a „Nazdar” mellett erőteljesen hangzottak fel a Vencel téren a Hoch Massaryk kiáltások is.

A német munkásság megnyilatkozása nem a pillanatnyi hangulat kifejezése volt, hanem őszinte érzések exteriorizálása. A csehszlovákiai németek a szélsőséges és sovén elemek minden agitációja és a pánczermán hitlerizmus minden uszítása ellenére érzik, hogy Massaryk elnök a felsőbbrendű demokratikus politika képviselője, az együttélő kisebbségekkel szemben. Azt hiszem, hogy egy sok nemzetiségű államban, mint amilyen Csehszlovákia, az állampolitika konszolidáló erejének megítélésére nincs jobb kritérium, mint a mód, ahogyan a kisebbségek az állammal szemben be vannak állítva. És kétségtelen, hogy ebben a tekintetben egyik utódállam sem dicsekedhetik oly ragyogó eredményekkel, mint a csehszlovák állam. Anélkül, hogy el akarnók vitatni magának a cseh népek érdemeit, amely a saját nemzeti jogaitól folytatott hosszú és ádáz küzdelemben mélyen átítatódott a jog, az igazságosság és méltányosság érzésétől, — el kell ismerünk, hogy elsősorban maga az elnök érdeme az a türelmes és mélyreható liberális politika, amelyet Csehszlovákiában a kisebbségekkel szemben folytattak.

A megvalósított platói ideál

Csehszlovákia ma abban a szerencsés helyzetben van, hogy megvalósíthatja a filozófusok által vezetett állam platói ideálját. A szövetséges állam élén nemcsak egy nagy politikus áll, hanem a modern európai gondolkodás egyik legfelvilágosodottabb szellemé. Massaryk mélyreható bölcselvi koncepciójára alapuló politikai eszméi voltak irányadók a csehszlovákiai kisebbségi kérdés megoldásánál. Az összes ezzel kapcsolatos törvények, kezdve a csehszlovák alkotmány szövegétől, de különösképpen az 1920 február 29-i törvény a nagy elnök szellemétől vannak átítatva. A régi Magyarországgal szemben, ahol az 1878-as nemzetiségi törvény teljes egészében írott malaszt maradt, a cseh törvények és szabályzatok, amelyek a kisebbségek összes jogait biztosították, nemcsak hogy meglettek szavazva, de maradék nélkül és lojálisan végre is hajtottak.

A példás kisebbségi rezsim

Messzire vezetne, ha a csehszlovákiai kisebbségi politika összes alapelveit felsorolnók. Csak néhány példát akarunk kiragadni. A közoktatásban, a közigazgatásban, az igazságszolgáltatásban, az autonóm testületekben, mint a megyék és községek, a sajtóban, irodalomban és színházban a kisebbségi nyelvek jogait végérvényesen és bölcezően elismerték és tisztázták. Külö-

nösképpen figyelemre méltó az a bölcsesség és nagylelkűség, amelyet a legnagyobb és legveszedelmesebb kisebbséggel szemben tanusított. Aki Csehszlovákia németlakta vidékén járt, Karlsbadban, Egerben, vagy Bodenbachban, láthatta, hogy a német nyelvnek csaknem olyan jogai vannak, mint a német birodalomban és csak itt-ott emlékeztet egy-egy szó, vagy felírás arra, hogy a csehszlovák államban vagyunk. A cseh szabadelvűség odáig ment, hogy a kisebbségeknek joguk van saját nyelvüket

használni még azokban a beszédekben is, amelyeket a két törvényhozó testület székéről tartanak. Maga Massaryk elnök saját vagyonából egymillió koronát ajánlódokott egy magyar tudományos akadémia megalapítása céljaira, a csehszlovák állam mintegy háromnegyedmillió magyar lakosa számára.

Ezen politika gyümölcsei nem mutatkoztak azonnal. De néhány évi türelmes várakozás után kezdtek nyilvánvalóvá válni. A három és félmillió lelket számláló német kisebbség passzív rezisztenciája — amely mögött a cseh állammal szembeni ellenséges beállítottság húzódtott meg — a mai aktívizmussal cserélődött fel. A két legnagyobb német párt: a szociáldemokraták és a parasztpárt felhagytak a meddő tagadás gondolatával és ma együtt működnek a cseh pártokkal. Hét év óta minden cseh kormányban képviselve vannak a németek is, két-két miniszter révén, akik igen fontos tisztségeket töltenek be anélkül, hogy a csehek ennek következtében veszélyeztetve látnák állambiztonságukat. Ellenkezőleg, az egész világ a belső béke és a nemzeti konszolidálás jelét látta ebben. Massaryk és Benes politikájának győzelmét.

Tesla világhírű fizikus megölte a háborút

Egy új találmány beláthatatlan jelentősége

London, március 7. Tesla Miklós, a világ hírhírű fizikus, a róla elnevezett elektromos sugarak feltalálója, tegnap újabb találmányt jelentett be a brit tudományos akadémián. Tesla közölte, hogy „erőkéve” nevű találmányának lényege az erők felszabadításában áll. Olyan óriási mennyiségű és minőségű erőt szabadít fel készülékével, hogy 4-500 kilométer távolságban álló, eddig megbonthatatlanak vált menynyiségeket, páncélerődöket, vasbetonfaia-

kat, másodpercek alatt porráégethet.

A Tesla-féle erőkéve — írja Tesla Miklós jelentésében — az emberiség áldásává válik majd, mivel örök időre lehetővé teszi minden háborus kalandot. — Nincsen az az erőd, gyilkoló eszköz, vagy emberölő gépezet, amelyet az én erőkévem meg ne semmisítené. Művemet a világbéke kezdetének tartom.

Tesla bejelentése világszerte óriási feltűnést keltett.

A romániai munkanélküliség igazi statisztikája

Az állam 38.000-re becsüli, míg a valóságban meghaladja a 200 ezret

Bucuresti, március 7. Románia munkanélkülieiről sohasem lehetett még tiszta képet kapni. Ennek az oka az volt, hogy az állam, a munkaközvetítő irodák jelentései alapján állította össze a munkanélküli listákat. Ezen az alapon amikor csak Európában 14 millió volt a munkanélküliek száma, a román munkügyi minisztérium a következő kimutatásokat állította össze:

1929-ben 17.304, 1930-ban 23.686, 1931-ben 35.737, 1932-ben 38.890 munkanélküli volt — hivatalosan — Romániában. 1934-ből még nincsen statisztikája a munkügyi minisztériumnak.

Ezek az adatok természetesen nem fedik a tényeket. Románia az életnek igen sok ágában dicsekedhetik egészen kiváló statisztikákkal, érthetetlen okokból azonban elhanyagolta a munkanélküliség statisztikát éppen akkor, amidőn Európa minden országában éppen a munkanélküliség statisztikájának tulajdonították a legnagyobb jelentőséget.

A munkás szakszervezetek konfederációja néhány hónappal ezelőtt több, mint 200 ezerben állapította meg a munkanélküliek számát. Az állami statisztikai hivatal szerint 1929-ben a petróleumiipar 39.017 alkalmazottat foglalkoztatott, míg ez a szám 1932-ben 14.534-re esett, tehát 15.480 ember maradt munkanélküli. A bányaiiparban ugyanez a helyzet: 1929-ben 49.898 alkalmazott, 1932-ben 32.623, tehát elbocsátottak 17.275 bányamunkást és alkalmazottat. A CFR-nél 1929-ben kimutattak 110.948 alkalmazottat, 1932-ben már csak 86.100-at. Elbocsátottak tehát egyedül a CFR-től 24.846 alkalmazottat. A többi nagyipari ágakban is hasonló arányok voltak a leépítések. A nagypári üzemekben dolgozott 201.184 munkás. 1932-ben az alkalmazottak száma ugyanezeknél az

üzemeknél 152.198 volt, itt szakmunkásokról van kizárólag szó — ami azt jelenti, hogy három év alatt 48.986 szakmunkást szabadítottak.

A munkanélküliség növekedésének ijesztő képét mutatják a betegségyelőző pénztárak. 1929-ben 669.831, 1930-ban 556.400, 1931-ben 442.956 ember volt tagja a betegségyelőzőnek. Ehhez járul az Erdélyben 1932-ben kimutatott 34.374 főnyi csökkenés, ami azt bizonyítja, hogy összesen a Casa Cerculánál 261.149 főnyi a már nem tagként szereplő munkások és alkalmazottak száma. Ez azt jelenti, hogy 1929 óta a munkások 39 százaléka lett munkanélküli. 1932-ben a CFR-nél elbocsátott munkásokkal együtt több, mint 300 ezerre becsülték a munkások számát. Hozzávetőlegesen az elmúlt két évben a munkanélkülieknek 30 százaléka újra elhelyezkedést kapott s így a munkanélküliek számát ezidőszent 200 ezerre lehet tenni, ami azt jelenti, hogy a romániai, mintegy egymillió főnyi munkásság egyötöde munkanélküli.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. M., Marghita. A kért lap címe: Administration „Hajjarden” Jerusalem.

B. I., Valea lui Mihai. Levélben válaszoltunk.

Fényes jövő. Egészen pontos felvilágosítással az egyetem szolgál. Sziveskedjék hozzájárulni, vagy németül írott levélben a jeruzsálemi egyetemhez fordulni.

Néhány s

Oradea, már gyelmekkel kénye, hogy ar.ója, amely támadná meg. tal Erdély leg rendelkező v sst” vészojúk számban elg próbaként”, de enélkül is gy. ből, amelyben hoz viszonyít tesz” az össze Erdély, sőt az zsidó lélekszám 25.000 zsidó nek összlakos 80.000. Ezt m lés is és tudn azt is, hogy C sen kisebbségi is nem roma mint az egyet tási apparátus zsidó folytat it létét, 25.000 konyerét, egy nyos mértékben tozás folytán l elől kellett tudjon állani a Am láscuk c mok kéréltel hogy miképpen helyezkedése? valahány, miké excellencza zsidó városban?

Az ügyvédi a zsidóság előtt leni szárnyalás részt, mert oly nyelvéltetett, ho gyar világban pályát. Ugy hi Oradean legalá véd van, hoitt tányekre mutat De lássuk e talában az ige megyében és O Na elfogadn denhoi és min rint vegyen re csak meg, hogy tartott igazsá Aljának itt magasabb bíró nál így festene 30 Guszvisc 29, magyar l, A törvényssé 106, magyar 23 Járásbírósuá román 13, mag 44 tisztv. ebből nulla. Összesen te 228 igazságúgy len egy zsidó s Mi a helyzet dekes két szá Lássuk pél 1928-ban mi a volt jegyezve l amely így oszt

1928-ban 109 zsidó 57 román 25 magya

Minden num vagy valdaicus zsidó ügyvédek szeporodot, m 57-ről 88-ra ug zalék az emlek hogy a zsidó ü nem tartják ol a jogi pályát, lami apparátus feledjük azt s illetleg valar funkciót, ille csakis román i azt sem, hogy

Megkezdődött az új sorjáték!!! Még 7 nap!!!
Vásároljon vagy rendeljen postán sorsjegyet a
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-NÁI
Diszkrét kiszolgálás!

A numerus valachicus alkalmazása Erdély legnagyobb zsidó lakta városában

Néhány számadat Oradeáról, amely megvilágítja a kérdést

Oradea, március 7. Napok óta feszült figyelemmel kíséri az egész ország kövélménye, hogy miként alakul Vaida Sándor akciója, amely a zsidóság létét alapjaiban támadná meg. Engedjék meg, hogy ezután Erdély legnagyobb zsidó lélekszámmal rendelkező városának, numerus valachicusát vázoljuk fel. Az Uj Kelet legutóbbi számában eljött számadataink közül „stich-próbaként”, de a sorok írja már napok óta enélkül is gyűjt az adatokat ebből a városból, amelyben a zsidóság a lakosság számához viszonyítva körülbelül 30 százalékát teszi az összlakosságnak, de abszolút is Erdély, sőt az egész ország legnagyobb zsidó lélekszámmal rendelkező városa.

25.000 zsidó lélek lakik Oradean, amelyek összlakossága valamivel több, mint 80.000. Ezt mutatta a legutóbbi népszámlálás is és tudni kell a következő adatokhoz azt is, hogy Oradea városa elismerten erősen kisebbségi város, amely fekvésénél fogva is nem romanizálódott olyan tempóban, mint az egyetemekkel, központi közigazgatási apparátusokkal rendelkező Cluj. 25.000 zsidó folytat itt erős és szívós küzdelmet a létét, 25.000 zsidónak kell itt megkeresni kenyerét, egy olyan városban, amely bizonyos mértékben elvesztette az impériumváltozás folytán létalapját és ugyszólván újból előtől kellett elkezdeni mindent, hogy meg tudjon állni a lábán.

Am lássuk csak az adatok alapján, a számok kértelhetetlen logikájával és érveivel, hogy miképpen néz itt ki a zsidóság elhelyezkedése? Lássuk csak, hogy a numerus valachicus, mikép látszik meg egy ilyen par excellence zsidó intellektuelekkel bővelkedő városban?

Lássuk az ügyvédek!

Az ügyvédi pálya mindenkor kedvelt volt a zsidóság előtt. Részben azért, mert itt szellemi származását szabadon követhette, másrészt, mert oly kevés pálya van, ahol érvényesülhet, hogy még a régi liberális magyar világban is erősen előzömlötte ezt a pályát. Ugy hihetnének tehát ezek után, hogy Oradean legalább is 30 százalék zsidó ügyvéd van, holott a számok sokkal érdekesebb tényekre mutatnak rá.

De lássuk előbb, hogyan áll a dolog általában az igazságszolgáltatással, itt Bihar megyében és Oradean?

Ha elfogadjuk azt, hogy a zsidóság mindenhol és minden vonalon számaránya szerint negyven részét, akkor legelőször nézzük csak meg, hogyan állunk az állam által fenntartott igazságszolgáltatási szerveknél?

Aljában itt az adatok. Az itteni legmagasabb bírói fórumnál, a kir. ítéltáblánál így festenek a számok:

30 ítéltáblás (táblabíró stb.) közül román 23, magyar 1, zsidó semmi.

A törvényszékénél: (törv. bír stb.) román 106, magyar 23, zsidó nulla.

Járásbíróságnál: Vidéki: 19 tisztv. ebből román 13, magyar 3, zsidó semmi. Városi: 44 tisztv. ebből román 33, magyar 6, zsidó nulla.

Összesen tehát az állam által fizetett 228 igazságügyi funkcionárius között egyetlen egy zsidó sincsen.

Mi a helyzet az ügyvédekénél? Nagyon érdekes két számoszlopot szembeállítani.

Lássuk például, hogy hét évvel ezelőtt, 1928-ban mi a helyzet? A kamaránál be volt jegyezve 1928-ban összesen 137 ügyvéd, amely így osztott meg:

1928-ban	míg 1935-ben
103 zsidó	100 zsidó
57 román	88 román
25 magyar	20 magyar

Minden numerus clausus, totus, valachicus vagy valachicus nélkül is hét esztendő alatt a zsidó ügyvédek száma egyetlen eggyel sem szaporodott, míg a román ügyvédek száma 57-ről 88-ra ugrott, tehát több mint 50 százalékos az emelkedés. Mi ennek az oka? Az, hogy a zsidó ügyvédek is küzdenek a léttel, nem tartják oly egyszerű elhelyezkedésnek a jogi pályát, pláne azért sem, mert az állami apparátusban semmi helyük nincs. Ne feledjük azt sem, hogy kincstári ügyészek, illetőleg valamennyi állami szervnek jogi funkcióit, illetőleg ügyvédi tevékenységét csak a román ügyvédek végzik. Ne feledjük azt sem, hogy Oradea híres kiterjedtségű

kereskedelmi gócpont, amelynek ennélfogva számos ügyvédre van szüksége. És ha hét év alatt így stagnált a zsidó ügyvédi létszám, ez mindennél jobban beszél. Jobban még a Vaida Sándor világitási effektusokkal ellátott grafikonjánál is.

Lássuk az orvosokat!

Itt is azt gondolhatnánk, hogy egy ilyen városban, ahol 30 százalék a zsidó lakosság és az orvosi pálya mindenkor kedvelt pálya volt a zsidóság számára, bizonyára „tul-teng” a zsidóság arányszáma. A statisztika azonban itt is egészen mást mutat.

183 orvosnak van Oradean rendelője. Az orvosi kamarához még a vidékiek is hozzátartoznak, de azt most hagyjuk. Lássuk a várost!

reuma | Ulőidegzsába | Ideg- és látás
Kőszvény | Spangolnák | Hűléses megbetegedések
Togal oldja a fájdalmat, azonnal hat és a bajt követően győzedelmében támadja meg! Bővebb leírásért forduljon a dicsőnek más hasonló gyógyszerért csak a Togal tud 6000-nél több irásbeli orvosi véleményt felmutatni. Togal semmivel sem pótolható! Egy kisértől Olaj is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Leírás: — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Az összes kisebbségek összefogását sürgeti egy volt erdélyi szász képviselő

„Hozzá kell kezdeni a népkisebbségeknek a közös védelmi munka kiépítéséhez”

Cluj, március 7. A Sighisoaran megjelenő „Grosskokler Bote” című hetilap legutóbbi számában jelent meg Hedrich volt szász képviselőnek alábbi cikke, amely német oldalról az első megnyilatkozás a kisebbségek összefogásáról.

„Egyre tisztábban — írja a cikk — és félreérthetetlenből tűnik elő a német-ségnek és vele országunk minden népkisebbségi csoportjának politikai helyzete. Egyre kevésbé jogosult a kellemes önáltatás és kényelmes opportunizmus. Mint az ország valamennyi más kisebbsége, mi is az élethez való jogaink ellen indított egyetemes és tervszerű támadással állunk szemben; de a romániai német-ség emellett még vad rágalomhadjárat külön céltáblájával is szolgál. Azzal a kemény valósággal kell szembenéznünk, hogy államhűség, lelkiismeretes kötelességteljesítés, építő munka és minden surlódás kinos kerülése sem volt képes a felelős köröket velünk szemben igazságos és megértő magatartásra bírni. Mi több, sokszor úgy tűnik fel, hogy ezek a nézetünk szerint az államra értékes tulajdonságaink egyes körök szerében inkább ártalmunkra, mint hasznunkra vannak; csak feltékenységet keltenek, vagy gyengeségünk jeléül magyarázzák. Legfőbb ideje komolyan fontolóra venni, nem kelle az eddig elszigetelődésben és tétlen várakozásban kimerült magatartásunkat teljesen új alapokra helyezni. Eddigi politikai beállításunk azon a feltevésen alapult, hogy a kisebbségeket a hatalom birtokosai államférfiúi módon kezelik; s ezért minden jogosultságát elveszít abban a pillanatban, mikor végleges csődje nyilvánvalóvá válik, mint ez most bekövetkezett.

Uj politikai tájékozódásunk két lehetőség között választhat. Az egyik: politikai szövetség valamelyik román párttal, tekintet nélkül arra, hogy az kormányon van-e vagy sem. Ennek előfeltételeként az államélet legfőbb kérdéseiben való világ-nézet és programszerű egyetértésre lenne szükség; egyben pedig arra a meggyőződésre is, hogy a szövetségesnek a saját népe iránti szeretete a kisebbségek egyenlő jogai iránti tisztelettel párosul. De ilyen román politikai alakulat a jelen pillanatban nincs és előreláthatólag még soká nem is fog lenni. E téren eddig szerzett szomorú tapasztalataink általában a legnagyobb óvatosságra kell, hogy intsenek. A mi országunk politikai életében szavak és tettek, ígéretek és tényleges teljesítmények között különösen mély a szakadék. Ha nem így állana a dolog, akkor az un-meruz klauzuszának — vagyis a román és a kisebbségi népeknek az állami és gazdasági életben számarányuk szerint való érvényesülésének — Vaida Voevod által nemrégiben támasztott követelése is összeegyeztethető lenne az igazságos és kielégítő kisebbségi politikával. Ha ezeknek az alapelveknek egyenlő és becsületes alkalmazását tételezzük fel, akkor egyenesen a legmelegebben üdvözlőnk kellene a tiszta jogalapnak így módon való megteremtését. De ez mind a távol jövő zenéje. Az egyenjogúságot elsősorban önmagunknak kell kiharcolnunk, a politikai életben legutóbbi szokott a stult galamb valakinek a szájába repülni.

Ezért ma a politikai átcsoportosításnak csak a másik útja áll nyitva előttünk. Taktikánkat vissza kell vinnünk arra a

SELECT MOZGO

NORMA SHEARER

CSÓKKAL KEZDŐDIK

A szerelem és szenvedés szimfóniája!

Robert Montgomery és Herbert Marshall

Mindenki filmje

legújabb alkotása:

103 zsidó, 67 román és 13 magyar nyílt rendelővel bíró orvos van Oradean. A román orvosok száma azonban felülmúlja a zsidókat, mert legalább negyven katonai hivatalos orvos van, akik nem szerepelnek a kimutatásban. Tekintetbe kell venni azt is, hogy az állami kórházban, poliklinikán, betegsegélyzőben, katonai kórházakban, városi tisztiorvosi hivatalban vagy egyáltalán nincsenek zsidó orvosok vagy pedig igen kis számban és ezek száma is napról-napra csökken.

Hogy mennyire nincsen kisebbségi orvos közintézménynél elhelyezkedve, álljon itt bizonyítékul még a következő: Hét tisztiorvos van Oradean, ezek közül egy sem zsidó. A kórházban 24 orvos van véglegesítve, egy sincs zsidó. Az állami elmekórházban egyetlen zsidó orvos sem fungál. A járvány-kórházban van egy zsidó vezetőorvos, azt most akarják elküldeni csak azért, mert zsidó. A helyettes orvost már hittették. A betegsegélyzőben van ugyan még vagy öt

zsidó orvos.

Es hogy az ellentétet még jobban kidomborítsam, a békebeli orvoslétszámhoz viszonyítsuk, megemlítem, hogy a békevilágban 76 orvos praktizált Oradean (azaz annak idején Nagyváradon), amelyből 74 volt román és zsidó és kettő román.

Pontiekből látszik, hogy egy 25.000 főnyi zsidó lakta városban is mennyire tért hőt a többségi nép és mennyire hátrébe szorultak a kisebbségek. Két román orvos volt és most összesen száznál több a román orvosok létszáma Oradean.

De, sajnos, tudjuk, hogy hiába minden szám és adat. A demagógia nem erre épít, hanem a tömeg hiszékenységére s tájékoztatatlanságára és amit csak szűvs felvilágosító munkával lehet ellensúlyozni.

Különbben a többi foglalkozási ágak is rendkívül érdekes számokat mutatnak, nemcsak másutt, hanem Oradean is. De erről majd máskor. Leitner Zoltán

pontra, ahol a helyes irányt biztató kezdet után 1928 végén saját hibáinkból elhagytuk, mert biztunk abban, hogy a kisebbségeknek (különösen a német-ségnek) a kezelésében az újonnan kinevezett nemzetiparasztpárti kormány alatt alapvető változás fog beállni. Páratlan rövidlátás, ha ugyan nem annál is több, ha a kisebbségek közé éket verni akaró törekvések a mi oldalunkról további segítségben részesülnek. Parancsoló szükségességgé vált az összes nemzeti kisebbségek összefogása és tervszerű együttműködése a súlyosan fenyegetett közös életérdekeink védelmében. Ezenfelül pedig minden más kísérletezés teljes kimerülése folytán végre komolyan kell vennünk a békeszerződés által biztosított jogaink érvényesítését s német parlamenti pártunknak át kell térnie népünk érdekeinek aktív és energikus képviselésére. Annak feltételezésével, hogy az ország többi nemzeti kisebbségi csoportjai is hajlandók jelenlegi politikai irányzatuk megváltoztatására: minden további halogatás nélkül hozzá lehet kezdeni az összes kisebbségek parlamenti képviselői közös munka és védelmi frontjának létesítéséhez. Ettől függetlenül azonban bármikor módunkban áll kisebbségi sérelmeink miatt panaszunkat a Népszövetségnek benyújtani.

Az új harcmodortól azonban nem várhatunk csodákat. Sőt, tisztában kell lennünk azzal, hogy azzal a politikával, amely mellett ez a cikk emel szót, tövises és áldozatos utra lépünk s annak gyimölcsői sok visszacsés mellett csak lassan fognak megérni. S tudnunk kell, hogy ezt a magatartást tartós eredmény csak akkor kísérheti, ha sikerül a belső megújulás útján az ország egész német-ségét egyetlen eleven és áldozatkész népközössébe tömöríteni.

Ma azonban csak két út között választhatunk: vagy olyan politikát üzünk, melybe belevetjük mindazt, ami bennünk még jó és egészséges, vagy folytatjuk a 301-dolatunk illi továbbtagigálást, mely lassan, de annál biztosabban a pusztuláshoz vezet. A román állammal és a román néppel való megértéshez és tartós, becsületos meggyezéshez az ut ma csak azon a megismerésen áll vezethet, melynek értelmében a nem román nyelvű állampolgárok millióiban meg van az erő ahhoz, hogy a maguk helyét a nap alatt kiküzdjék és hogy harcukban magukat megfélemlíteni ne engedjék.”

Román Opera Péntek, március 8.

PREMIER!

VIG ÖZVEGY

LENHÁR

világvárosi sikereket elért operettje! Rendes helyárak! Bérletek érvényesek!

MÁRCIUS 8.

beszédében is, az ötéves testület szövegét Massaryk elnök a koronát ajánló díjnyertes akadémikusok, a csehszlovák kormányok millió magyar

sej nem mutatnak, az évi túrelmes nyilvánvalóvá vált, a lelket számláló rezisztenciája — azzal szembeni eldőlt meg — a szociáldemokraták a meddő ma együtt működését év óta minden elve vannak a nézetek révén, akiket be anélkül, tekintetben veszélyességüket. Először a belső béke és a jelét látta ebben, a politikájának győzel-

meg-

orráégethet. írja Tesla Miklós, a világéke kezd-

liség

a 200 ezret

szakmunkásokról azt jelenti, hogy a munkát szabad-

vekedésének ijesztő a 200 ezret

1932-ben kimutató, ami azt bizonyít- Cerculánál 261.149

szereplő munkások Ez azt jelenti, hogy

százaléka lett munk- ER-nél elbocsátott

300 ezre számát. Hozzávetőle- a munkanélküliség

helyezkedést kapott számát ezidőszere- ami azt jelenti, hogy

millió főnyi munkás- illi.

ESZTŐI PÉTEK

kérdezett lap címe: „Jerusalim.” Levélben válaszol-

pontos felvilágosítást. Sziveskedjék hé- ti levélben a Jeruzsá-

Még 7 nap!!!

Uj-nál

Diszkrét kiszolgálás!

SPORT

A Haggibbor átmenetileg
beszűntette futballszak-
osztályának működését

Cluj, március 7. A Haggibbor vezetősége vasárnap tartott ülésén kimondta, hogy futballszakosztálya működését beszűnteti. A határozatot az egyesület már közölte a labdarúgószövetség illetékes fórumaival, amely azt sajnálatlalt tudomásul vette, egyúttal köszönetet mondott a Haggibbornak 15 éves közreműködéséért a romániai futball-sport fejlesztése körül.

Evek óta vadud és folyton újból felszínre kerülő kérdést döntött el a clujzi zsidó sportegyesület vezetősége. Vannak, akik érzelmi okokból hibáztatják ezt a lépést, ezeknek válaszul az egyesület elnökeinek, dr. Erős Vilmosnak, lapunk részére adott következő nyilatkozata:

— Tudom, hogy sokaknak fáj a 15 éves múlttal bíró futballszakosztályunk megszűnése. Tizenöt év, telve sok dicsőséggel és örömmel, ha megannyi gonddal is. Ez a 15 év felejthetetlen maradt a clujzi zsidóság történetében is. Ha mégis szakítanunk kellett ennek a múlttal az emlékeivel és radikálisan véget kellett vetnünk az eddigi helyzetnek, arra igen nyomós indokaink voltak, amelyek további halasztást nem engedtek számunkra. Egyesületünk első éveiben ki- zárólag a futballsportot üzte. A helyi zsidó társadalom áldozatkészsége lehetővé tette elsőrangú csapat szerepeltetését, amely az ország legjobb együttesei közé tartozott és sok dicsőséget szerzett a Haggibbor névnek. Ez a dicsőség rendkívüli áldozatokkal járt, de az akkori gazdasági viszonyok között a zsidóság szívesen viselte ezeket az áldozatokat. A helyzet azonban egyre rosszabbodott. A már majdnem évtizedes gazdasági válság egyre jobban elsorvasztotta azokat a gazdasági erőket, amelyek a futballszakosztályt táplálták és lehetővé tették, hogy megfelelő színvonalra, méltó versenytársa legyen helyi és országos ellenfeleink. A gazdasági alap meggyöngyültével és egyre fokozódó kimerültségével a színvonal is mindinkább súlyyodt, úgyhogy az elmúlt években már csak szánalmas vergődés volt futballszakosztályunk szereplése.

— Mindezzel szemben állott többi szakosztályaink megalakítása és fejlődése. Vívásban, teniszben, ping-pongból országos híri versenyzőgárdát neveltünk, más sportágakban is számoztve eredményeket produkáltunk (uszás, vízpólo, atlétika, box), egyes szakosztályaink pedig, amelyek nem versenyszerűen üzik a sportot, maguk köré tudták tömöríteni a clujzi zsidó társadalom szín-javát (turisztika, sí, tekeosztály).

— E sportágak műveléséhez a dolog természeténél fogva nem kellett annyi anyagi áldozatot hozni, mint a futballhoz, bár bizonyos költségeket ezek is igényelnek. Sajnos azonban, a futballcsapat színvonalának leromlása és ezzel bevételeink teljes megszűnése a többi sportág további fejlesztésétől is elvonták az anyagi alapot. Nem is szólva arról, hogy olyan, épp egy zsidó sportegylet számára rendkívül fontoságú sportágnak, mint a férfi és női torna, — néhány sikertelen próbálkozástól eltekintve — nem tudunk állandó szakosztályt és ennek megfelelő eredményt produkálni.

— Mindezek a problémák a legutóbbi évek során egyre súlyosbodtak egyenes arányban a clujzi zsidó társadalom teherbíróképességének csökkenésével. Mi jól láttuk a bajok forrását és megállapítottuk, hogy az egyesületet a futballszakosztály állandóan passzív mérlege miatt terhelő anyagi gondok korlátozzák működésében. Mégis újból és újból megpróbáltunk a labdarúgószakosztály feltámasztásával és színvonalának felemelésével. Még a múlt év őszién is hatalmas áldozatokat hoztunk, néhány jobb vidéki játékost is „szerződtettünk”, hogy futballbarát híveinknek, ennek a kicsiny, de lelkes tábornak kívánóságát teljesítsük. Mégis rá kellett jönnünk, hogy nem megy tovább. Az anyagi terhek egyre nagyobbak voltak, az adósság nőtt, a bevételek egyenlők a semmivel: hol van innen kiút? A csapat nem szerepelt a legutóbbi időben olyan rosszul, de játékerje azért alatta maradt az érte hozott áldozatoknak. De ettől eltekintve semmi lehetőség nem volna arra, hogy bármilyen jó csapat is lenne, megfelelő bevételeket mu-tathasson fel, hiszen Clujon csak egy pálya van, ezen csak délelőtt lehet néha-néha játszani, az egész szezonon kitöltik a nagy-csapatok bajnoki és egyéb mérkőzéseit. Emellett a racionális edzés és fejlődés lehetősége is ki van zárva egyetlen pályán.

— Ezért, illetve mindezekért határoztuk

el magunkat a döntő lépésre: ledöntöttük a futballszakosztály eddigi, megnevelő és tudruga épületét és kezdjük aulról az építést: mindenképp fel fogjuk építeni a Haggibbor sporttelepét, azután, illetve ezzel párhuzamosan nevelni fogjuk a futballozni óhajtó zsidó ifjúságot a legtisztább amatőr-szellemre és klubszerepre. Egy zsidó sportegylet csak akkor felel meg hívatásának, ha tényleg az ifjúságot sportoltatja és nem anyagi előnyökért, hanem a zsidó színekért játszanak és versenyeznek sportolói. Ezt szeretnők mi is elérni és rendületlenül bizon- abban, hogy ez sikerülni is fog.

— Az egyesület formai okokból mondta ki a szakosztály feloszlását, mert ez szükséges volt ahhoz, hogy néhány játékos át- igazolható legyen más egyesületekhez, akik ott anyagi boldogulásukat megszerezhetik és ezzel a Haggibbor megszabaduljon bizonyos kötelezettségeitől. Azonban ténylegesen az ifjúsági csapat működése nem szűnik meg és néhány hónap múlva, amikor a pálya ren- delkezésre fog állni, újból meg akarja szervezni a feloszlott szakosztályt az em-

lített szempontok szigorú szemellett tartásá- val.

— Az átmenet nem lesz hosszú tartamu, de ha így is volna, egy sportegylet működé- sében és történetében ilyen szünet nem je- lenthet mégcsak visszaesést sem. Annál több gondot és anyagi erőt tudunk addig is for- dítani többi szakosztályaink további kiépí- téséhez és fejlesztéséhez, klubunk jobb me- galapozásához, egyszóval programunk teljes megvalósításához.

— Bizom benne, ha a clujzi zsidó társada- lom megérti és méltányolja a Haggibbor vezetőknek önzetlen munkáját és támogatá- ságját az eddiginél még fokozottabb mérték- ben céljainak elérésében.

Haggibbor labdarúgók figyelmébe. A Hag- gibbor feloszlott futballszakosztályának volt összes játékosai, mint első csapat, tar- talékok és ifjúságiak felkértemek, hogy va- sárnap délelőtt 11 órakor a Haggibbor klub- ban (Str. Iuliu Maniu 2. szám) tartandó rendkívül fontos értekezleten feltétlenül je- lenjenek meg.

KÖZGAZDASÁG

Készül az új iparpártolási törvény

Államsegélyt, adó- és szállítási kedvezményt kapnak a meglévő vállalatok

Bucuresti, március 7. (Az Uj Kelet tud.) A huszonegyedik év érvényben levő ipar- fejlesztési törvény az iparvállalatoknak kedvezményeket biztosított tekintet nélkül arra, hogy a gyár mennyi munkát foglal- koztat és milyen árucikket termel. A ked- vezmények elég mérsékeltnek voltak, ameny- nyiben ingyenes vízerő használaton kívül csak szállítási könnyítéseket adtak az elő- állított iparcikkeknek a fogyasztókhoz való eljuttatásánál.

A törvény hatálya több ízben lejárt már s mindig csak rövid időtartamra hosszab- bitották azt meg, abban a feltevésben, hogy időközben elkészül az új iparpártolási tör- vény. A törvény ez év áprilisában újból le- jár, de most végre készül az új törvény tervezete is s így valószínű, hogy a tavasz derekán új törvény lép a régi helyébe. Az ipari és kereskedelmi minisztériumban működő törvényelőkészítő bizottság több ízben tartott ülésein jelentős változtatások javaslatba hozatalát mondtotta ki. A ter- vezet főbb irányvonalait a következőkben ismertetjük:

A jövőben új gyárakat csak külön ni- miszteri engedély mellett lehet létesíteni. Az az elv irányadó, hogy meg kell akadá- lyozni olyan vállalkozások létrejöttét, am- lyek a külkereskedelmi forgalom nagyfokú korlátozásainak konjunkturáját kívánják kihasználni s a valóságban alig növelik az ország általános gazdasági erejét. Az új gyárak alapítására vonatkozó kérelmeket a minisztériumban az új törvény életbe lé-

pésétől számítva szigorú elbírálás tárgya- vá fogják tenni s csak olyan alapítások engedélyt adják ki, amelyeknek létesítése az ország érdekeit szolgálja. A meglévő vállalatok ezzel szemben az új törvény- ber számos új kedvezményt kapnak. Ezek közé sorozhatók: államsegély, adó- és szállítási kedvezmények, stb. Az új törvény szabályozni kívánja a kartellek további működését is, amelyek felett ma egye- talán nem gyakorol senki sem ellenőrzést.

Bucuresti irányadó körökben remélik, hogy a tervezet a tavaszi parlamenti ülés- szak elé kerül s a törvényhozás azt e- gösen meg is szavazza.

Visszavonja a munkásfelmondást a timi- soarai Gyapjuipar, ha behozatalt kvótát kap. Timisoaráról jelentik: Már jelentet- tük, hogy Gyapjuipar Rt. 350 felmondott munkása Pirovsky szakszervezeti titkár révén a munkaügyi felügyelőség közbenjár- ságát kérte, mert a felmondás által veszé- lyeztetett régebbi jogait akarták megvé- deni. A munkaügyi felügyelőség ezzel szemben azt a felvilágosítást adta, hogy bár tudomása van a felmondásról és az igazgatóság ezt a jogot továbbra is fenntar- totta, a munkások helyzetében azonban nem történik változás. A Gyapjuipar igaz- gatósága ugyanis azonnal visszahelyezi a munkásokat régi jogaikba, mielőst meg- kapja a szükséges nyersanyagokat. Az igaz- gatóság ilyen fajta hivatalos kijelentése, megnyugvást jelentett a már türelmetlenül vált munkások körében.

לריויד ימי תרין ישראל

ח'יפה

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA

Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinal
lobogóval és zsidó személyzettel

HAR ZION és HAR KARMEL

Constanța — Haifa

Legolcsóbb személy és áruszállítás, legrovidebb menetidő

Indul Constanțăból minden szerdán
Érkezik Haifába minden hétfőn

Felvilágosítással szolgál:

Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselők:

UJ KELET utazási osztálya

A BELFÖLDI PIAC HIRREI

A közlekedésügyi miniszter a napokban törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely azzal a joggal kívánja felruházni az államvasutat, hogy terményraktárakat léte- sítsen, gabona, olajmagvak és zöldségfélék befogadására. A vasutnak jogában lesz a be- raktározott termények ellenében zálogjegye- ket kibocsátani és a termények értékesíté- sére megbízást is elvállalni. Az államvasut az új üzletág érdekében modern raktárháza- kat fog építtetni Bucurestben és a vidéki vá- rosokban.

A földművelésügyi miniszter interveniált a belligyminiszternél annak érdekében, hogy a megyei prefekturák a mezőgazdasági kamara- rák részére a költségvetésben előirányzott összegeket minél előbb fizessék ki, mert a kamarák anyagi alap nélkül nem kezdenek meg a tavaszi földművelési munkák előmoz- dítását célzó tevékenységüket.

Arlejtések. Március 15-én Sibiu város ve- zetősége arlejtést tart az 1935—36. költség- vetési évre szükséges papír és írószerek be- szerzésére. — Március 14-én a timisoarai al- lami kórház gazdasági irodájában arlejtés lesz a timisoarai orvosi és népjóléti intézet részére szükséges hus, zsír, kenyér, liszt és tej szállítása tárgyában. — Copșa Mica köz- ség március 16-án adja bérbe a község ha- tárára vonatkozó vadászati jogot. — Már- cius 8-án a gheorgheni városházán a legtöb- bet ígérnek eladják a város tulajdonát ké- pező Tiszta erdő 1471 köbméter kitévő fa- anyagát. — Március 7-én az oradeai elme- győintézet gazdasági hivatalában arlejtést tartanak az 1935—36. költségvetési évre szükséges gyarmatarúk és más élelmicik- kek beszerzésére. — Március 26-án Simeria hunedoaramegyei község előjáróságánál ar- lejtést tartanak a Regele Carol ucca javítá- si munkálatainak vállalatba adása érdeké- ben. — Március 15-én Frumosa ciucumegyei község tíz évi időtartamra bérbeadja a va- dászati és halászati jogot. — Polan treis- caunmegyei község március 15-én nyilvános árverésen értékesíteni kívánja a Kétág ne- vű erdő 10 ezer 536 köbméter kitévő fa- anyagát. — Március 16-án a timisoarai vá- rosházán arlejtést tartanak két gözüst be- szerzése, felszerelése, valamint az üstök megóvását szolgáló épület építési munkála- tainak vállalatba adása érdekében. — Már- cius 9-én a lugoji kerületi erdőigazgatóságon a következő munkálatokat adják vállalatba: 12 ezer 500 köbméter tűzifa elszállítása és vagonozása, továbbá 15 ezer köbméter fa- anyag elszállítása. Mindkét munkálat elvég- zése a manasturi fakitermelő telephez tarto- zó körletben történik. — Március 20-án a sighthorai városházán vállalatba adják egy betonhid építési munkálatait, előirányzat 4 millió lej. — Mailat timisegyei község március 26-án öt évi időtartamra bérbe adja a község határára vonatkozó vadászati jogot. — Mateias tarnavamaregyei község március 12-én öt évi időtartamra bérbe adja a község tulajdonát képező két mészakőbányát. — Onita muresmegyei község március 30- ikán adja bérbe ez év szeptember elsejétől kezdődő érvényes a község határára vonat- kozó vadászati jogot. — tarnavamaregy- eyi prefektúra március 9-én arlejtést tart az 1935—36. költségvetési évre szükséges nyomtatványok és írószerek beszerzése céljáb- ol. — Turchea brasovmegyei község előjár- ósága nyilvános árverésen a legtöbbet íg- érnék március 18-án elad 230 köbméter fa- nyó faanyagot. — Az állami erdők bucaresti autonóm igazgatóságánál március 30-án ki- termelésre eladnak az Armenis severinme- gyei község erdőhivatalának hatáskörébe tartozó s a Valea Sebeului állami erdőből kihalozott 779 hektár területű erdőrezs fa- anyagát. — Március 23-án Baia de Cris hu- nedoaramegyei község előjárósága arlejtést tart a községi kórház építési munkálatainak vállalatba adása céljából. — Március 11-én Sandonic ciucumegyei községben értékesíté- sésre kerül a Jaharos nevű fenyőerdő 1197 köbméter kitévő faanyaga. — Március 14-én az aradi városházán arlejtés lesz 120 ár. különböző nagyságu vízmérő óra beszerzése ügyében.

Emelkedett Európa faterkedelme. A leg- újabb statisztikai összeállítás szerint Európa faáru-külkereskedelme 1934-ben 39 millió 176 ezer köbméter mennyiségre emelkedett, szemben az előző évi 34 millió 544 ezer 589 köbméterrel. Külföldre eladtak 19 millió 510 ezer 403 köbméter fűrészárut (1933-ban 17 millió 972 ezer 253 köbméter volt az export (3 millió 273 ezer 690 köbméter rönkök) 1933-ban 2 millió 478 ezer 065 köbméter volt a rönk-kivitel) 7 millió 127 ezer 332 köbmé- ter papírgyári nyersanyagát) 1933-ban 6 millió 042 ezer 945 volt az export). A don- gafa külkereskedelmében jelentéktelen csök- kenés állott be, amennyiben az 1933-as 218 ezer 941 köbméterrel az export 1934-ben 235 ezer 037 köbméterre csökkent.

Még csak az olcsó

Amikor a c

Bucuresti, március 7. Tatarescu minisztere megkötése mellett a liárdal való leszállít egyik legnagyobb tes, hogy Anghelescu niszter volt az, aki landó hozzájárulni végül is kijelentette, tékben csökkentette hogy ez a csökkenté tart. T. Pisani volt szerkesztője kétségbe lapjában rendkívül masztja alá azt a m oktatásügyi minisz vaioással nyitászón sani többek között a „Vegyük csak elő niszterium költségveté ponti adminisztráció nagyság között for nyodik le már odái legyen. Mindenki t tanácsosa, mint ab ege tanácsosa.

Es így van egy t ratás részére, egy t a középsikolai okta csoha a felsőbb ok a szakoktatásnak, és felekezeti oktatás lyu jogtanácsos, mé tanácsos, aztán mé tanácsos, két másod aztán még két más — a címeinek és vaioással eldorádó illik a mai szegény portálunk egy buza szemet sem és amik tól hangos az ország kig.

Jönnek azután az jönnek: 12 elemi is középiskolai oktatásig zepiskolai inspektor ipariskoláknak, mé iskoláknak, aztán ipariskoláknak, két iskoláknak, egy in koláknak, két inspe koláknak, egy inspe iskoláknak, egy ins zepiskoláknak, még elemi iskoláknak és a kisebbségi elemi

Es még jönnek: vevőségi tanácsos, vevőségi vezérfelügy felügyelő, még egy még hat másodosztály ügyelő.

A vidéki De ezzel még nin kolai felügyelőségek ban, Chisneuban, siban, Timisoaran, nek nagyon fel — v kezésből — a fo „helyi közoktatásüg tőznek el. Egyiket a másik szebb, mint a másit oktatásügyi hivatal négy elsőosztályu hivatal egy főfelügy lyu számvéveségi e egy főfelügyelővel vevőségi alfelügy lgvelővel és négy alfelügyelővel. A c és egy számvéveső egy főfelügyelővel vevőségi alfelügyel felügyelővel és eg ségi alfelügyelővel. De még mindig mésztesen még 16 ügyi hivatalok m

Még csak két napig tart az olcsó elárúsítás a

HERCULES S. A.

harisnya és kötöttáru gyári le-rakatban. Cluj, Reg. Ferdinand 13

Amikor a csökkentés eléri a végső határokat...

Redukció helyett félmilliárddal nőtt a közoktatási költségvetés

14.000 új tanítói állás. A felügyelő- és tanácsos-infláció

Bucuresti, március 7. (Az Uj Kelet tud.) Tatarscu miniszterelnök a Skoda-szerződés megkötése mellett a költségvetésnek 2 milliárdal való leszállítását tekinti a kormány egyik legnagyobb teljesítményének. Ismeretes, hogy Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter volt az, aki a legkevésbé volt hajlandó hozzájárulni a kért redukciókhoz és végül is kijelentette, hogy ezidén olyan mértékben csökkentette tárcájának kiadásait, hogy ez a csökkentés elérte a legvégső határt. T. Pisani volt szenátor, az Argus fő-szerkesztője kétségbevonja ezt az állítást és lapjában rendkívül érdekes adatokkal támasztja alá azt a megállapítást, hogy a közoktatásiügyi minisztériumban még ma is valóságban nyüzsgenek a szinekuristák. Pisani többek között a következőket írja:

„Vegyük csak elő a közoktatásiügyi minisztérium költségvetését. Kezdjük a központi adminisztrációval. Mit látunk? Csupa nagyság között forgunk. Senki sem alacsonyodik le már odáig, hogy vezérigazgató legyen. Mindenki tanácsos, a miniszter ur tanácsosa, mint ahogyan a miniszter öfel-sége tanácsosa.

És így van egy tanácsosunk az elemi oktatás részére, egy tanácsos (vezérigazgató) a középiskolai oktatás számára, egy tanácsosa a felsőbb oktatásnak, egy tanácsosa a szakoktatásnak, egy tanácsosa a magán-és felekezeti oktatás részére, egy elsőosztályú jogtanácsos, még egy elsőosztályú jogtanácsos, aztán még egy elsőosztályú jogtanácsos, két másodosztályú jogtanácsos és aztán még két másodosztályú jogtanácsos — a címeknek és vezérigazgatóságoknak valósággal eldorodója, amely annyira nem állik a mai szegény időkhez, amikor nem exportálunk egy buzaszemet, vagy egy árpaszemet sem és amikor a végrehajtók dobajtól hangos az ország, egyik végétől a másikig.

Az inspektorok hada

Jönnek azután az inspektorok. És jönnek, jönnek: 12 elemi iskolai vezérinspektor, 13 középiskolai oktatásiügyi vezérinspektor, 8 középiskolai inspektor, egy vezérinspektor az iparisiskoláknak, még egy inspektor az iparisiskoláknak, aztán még négy inspektor az iparisiskoláknak, két inspektor a leányzárk-iskoláknak, egy inspektor a háztartási iskoláknak, két inspektor a kereskedelmi iskoláknak, egy inspektor az elemi magániskoláknak, egy inspektor a kisebbségi középiskoláknak, még két inspektor a magán-elemi iskoláknak és végül még egy inspektor a kisebbségi elemi iskoláknak.

És még jönnek: egy elsőosztályú számviteli tanácsos, két másodosztályú számviteli tanácsos, három elsőosztályú felügyelő, még egy elsőosztályú felügyelő és még hat másodosztályú számviteli felügyelő.

A vidéki „felügyelők“ és seregeik

De ezzel még nincs vége. Még vannak iskolai felügyelőségek Bucurestiben, Cernautiban, Chisineuban, Clujban, Craiovában, Jasiban, Timisoaran, amelyek hogy ne tűnjek nagyon fel — vagy talán éppen szegyenkezésből — a folyó évi költségvetésben „helyi közoktatásiügyi hivatal“ név alatt rejtőznek el.

Egyiket a másik után fedezzük fel. Egyik szebb, mint a másik; a bucaresti helyi közoktatásiügyi hivatal egy főfelügyelővel és négy elsőosztályú alfelügyelővel. A cernauti hivatal egy főfelügyelővel és egy elsőosztályú számviteli alfelügyelővel. A chisineubi alfelügyelővel és egy elsőosztályú számviteli alfelügyelővel; a cluji egy főfelügyelővel és négy elsőosztályú számviteli alfelügyelővel. A craiovai egy főfelügyelővel és egy számviteli alfelügyelővel. A jasi egy főfelügyelővel és két elsőosztályú számviteli alfelügyelővel. A timisoari egy főfelügyelővel és egy elsőosztályú számviteli alfelügyelővel.

De még mindig nem értünk a végére. Természetesen még létezik a „helyi közoktatásiügyi hivatalok mellett működő didaktikai

ellenőrző személyzet“, amelyet nyolc középiskolai felügyelő, három kisebbségi középiskolai felügyelő és tíz elemi iskolai felügyelő alkot.

Mindezekhez a hivatalokhoz pedig még hozzászámítandók az első-, második- és harmadosztályú tagozati főnökök, első-, második- és harmadosztályú irodafőnökök, gyakornokok, segédgyakornokok, pótyakornokok és fűtők — nyilvánvalóan a sofőröket érve alatta.

Csökkentés helyett szaporítás
De térjünk át a tényleges közoktatáshoz.

Az ugynevezett „megszorítások“ alatt újabb tanítói állások, kiegészítő kurzusok és fel-nötteknek való kurzusok értendőek, katedrák és költségvetésen kívüli iskolák óraadásai, amelyeket szeptember elsejei kezdettel léte-sítették és egészítették ki és ugyanezzel a dátummal a tanítóképző oktatásnál is az állásoknak egész légióját teremtették meg. A felsőbb oktatásnál is vannak ugynevezett megtakarítások, amelyek abban nyilvánul-nak meg, hogy megszorították a katedrák számát, az asszisztensek számát, az orvosi, filozófiai és egyéb fakultásokon.

A neworleansi bíróság alkotmányellenesnek mondotta ki Roosevelt ujjáépítési kódexeit

A képviselőházi bizottság az amerikai államellenes mozgalom megfékezését javasolja

Newyork, március 7. A neworleansi bíróság alkotmányellenesnek mondotta ki Roosevelt ujjáépítési kódexeit s megtagadta a jogsegélyt az amerikai kormányintézkedésektől egy faipari vállalattal szemben s nem kötelezte a vállalatot bérminimum és ármáximum betartására.

Egyidejű newyorki jelentés szerint a képviselőházi bizottság, amely vizsgálat

alá vetette az utóbbi idők amerikai állam-ellenes felforgató üzemeket, azt javasolja a törvényhozásnak, hogy szigorítsák meg a hadsereg és a haditengerészet körében fellépő agitátorok büntetését, vessék szigorú ellenőrzés alá a külföldiek Amerikában folytatott különböző propagandatevékenységét s a nemkívánatos elemeket toloncoltassák ki Amerika területéről.

Ujabb minisztertanácsot tartott az angol kormány Simon berlini utja ügyében

Hitler megbetegedését tényleg a Fehér Könyv okozta?

Az angol sajtó ironikusan ír a német kormány magatartásáról

London, március 7. Az angol kormány tegnap újra minisztertanácsot tartott, amelyen Simon utazásának elhalasztásáról tárgyaltak. A Reuter-ügynökség jelentése szerint Simon berlini utazásának elhalasztása arra birta az angol kormányt, hogy újra vizsgálja meg az általános helyzetet. Hivatalos körökben az a meggyőződés, hogy a berlini látogatás Hitler egészségének helyreállítása után azonnal meg fog történni. Annak dacára, hogy sokan összefüggést látnak Hitler betegsége és a Fehér Könyv adatai között, eddig Berlinből semmiféle hivatalos kommentár ilyen irányban nem érkezett. Közben folynak az angol külügyminiszter varsói és moszkvai látogatásának előkészületei is. Ezeknek időpontját rövidesen megállapítják, mert az angol kormány nem akarja ezeket is halasztani a berlini elhalasztással kapcsolatosan.

Ami a Fehér Könyvet illeti, az angol kormány álláspontja az, helyesebb dolog, ha az angol kormány világosan kifejtette álláspontját a fegyverkezés és a nemzetvédelem kérdéseiben, mint hogy a tárgyalások kedvezőtlen atmoszférában folyjanak.

Mó. forrásból nyert értesülések szerint Hitler megbetegedését tényleg a Fehér Könyv okozta.

Az angol sajtó ironikusan ír a történetéről. A Daily Telegraph a német sajtó magatartását fantasztikus perverzitásnak

bélyegzi, a Morning Post pedig megjegyzi, hogy a Fehér Könyvben foglaltak, ugy-szólván szóról-szóra azonosak Baldwinnek november 28-án az alsóházban tartott beszédével. Ha a Fehér Könyvet a berlini látogatás után publikálták volna, ez rosszabb benyomást keltett volna, mint ha előzőleg és őszintén ismertetik az angol kabinet álláspontját.

A francia lapok mindenben helyeslik az angolok magatartását.

A Reuter távirati iroda értesülései szerint tovább folyik sir John Simon moszkvai és varsói útjának előkészítése. Lehetséges, hogy a két látogatás a halasztás ellenére sem fogja megelőzni a berlini utat.

London, március 7. Az angol alsóház ülésén Lansbury, a munkáspárt vezére kérdés intézett a külügyminiszterhez aziránt, mikor fog Berlinbe utazni. Sir John Simon válaszában kijelentette, hogy a látogatás időpontjának kijelölése ügyében diplomáciai tárgyalások folynak a német kormány-nal. Arra a kérdésre, vajjon tényleg a leghelyesebb dolog volt-e a Fehér Könyvet az elhalasztott látogatás küszöbén kiadni, a külügyminiszter azt válaszolta, hogy ezt a kérdést a katonai hitelek ügyében hétfőn meginduló vita keretében majd újra fel lehet tenni. Egyáltalában semminő választ nem adott sir John Simon arra a kérdésre, mi lesz moszkvai látogatásával.

Az alsóház egyébként hétfőn fogja tár-

Keressük a csökkentéseket, amelyek el-érték a végső határt és a következőket látjuk:

A bucaresti jogi fakultáción 1914—15-ben volt 30 tanár, ma van 50. A bölcsészeti fakultáción volt 30, van 79; az orvosi fakultás-nak volt 33 tanára és 2 előadója, ma van 69 tanára és 12 előadója. De ez csak Bucuresti-ban, mert van még egyetem Clujon, Jasiban és Cernautiban, ahol egymás hegyén-hátán éneke a tanárok.

A közoktatásiügyi minisztérium költségve-tése 1933—34-ben 3 milliárd 788 millió 900 ezer lej volt, az 1934—35-ös évre 4 milliárd és 200 millió lejre emelték. Ez 331 millió és 100 ezer lejese többletet jelent és ebbe a szá-porulatba csak az a 6503 új tanítói állás tartozik, amelyet költségvetésen belül kezel-nek, nem pedig 14 ezer, amennyit ténylege-sen létesítettek. Hivatalos számítások szer-int a közoktatásiügyi minisztériumban a költségek 450 millióval szaporodtak.

Ritkán láttunk még ilyen redukciót, mely annyira elérte volna a végső határokat!

gyalni a munkáspártnak a kormány ellen előterjesztett bizalmatlansági indítványát, amelynek indoklásában azt hangoztatják, hogy az angol fegyverkezési politika szó-gos ellentétbe kerül a Népszövetséggel, a kollektív béke érdekeivel s a fegyverke-zések körüli újabb versengéssel új háboruk megvált rejtje magában.

Ujabb fegyverkezési örület Japánban

London, március 7. A tókioi sajtó az angol Fehér Könyvvel foglalkozva rámuta-tott arra, hogy a világot és különösen az angol-szász hatalmakat és Franciaországot a fegyverkezés új hulláma ragadta el. Ezekután természetesen lesz, ha a japán kormány is azzal az igénnyel fordul a tör-vényhozáshoz, bocsásson új hiteleket ren-delkezésre, fegyverkezési célokra. A legel-ső feladat a japán légiflotta megerősítése. A közel napokban kétszázmillió yen ki-adásra fognak felhatalmazást kérni, amely-lyel 39 új légitájt építenek.

Leopoldi és Milskaja egyetlen hangversenye

A cluji zeneértő és hamisítatlan bécsi humort kedvelő közönség nagy érdeklődé-sel várja ezt a kimagasló eseményt, amely március 12-én lesz a Capitol-mozgóban. Leopoldi és Milskaja európaszerte ismert neves zongoraművészek hangversenyének egyetlen este. Kivételes művészetük egye-dülálló a világon: azonkívül, hogy mind-ketten művészei a zongorának, a közönség által annyira kedvelt bécsi őshumor nagy-mesterei is. Két órában keresztül szereznek a közönségnek kedves bécsi hangulatot, amely feledtetni a közönséggel a napi élet gondjait, baját. A hangverseny iránt vá-rosszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg és az előjelek szerint a cluji közönség ép-pen olyan elismerésben részesíti majd a kitűnő művészeket, mint a világvárosok közönsége. A hangverseny március 12-én, kedden este 9 órakor lesz.

Meghívjuk Önt

Angol butorkreton
Butorszövet
Matrachuzat
Függönykarnis
Linoleum
készletünk megtekintésére.

Boskovics Testvérek

kárpitoskellék szaküzlete
Cluj, Str. Regina Maria 15.

Öt év alatt megkétszereződött a palesztinai zsidóság lélekszáma

„Nem kell krízistől tartani Palesztinában” — írja a Times palesztinai tudósítója

A palesztinai arabok is számitanak arra, hogy rövidesen megindul a zsidó bevándorlás Transzjordániába. A német bevándorlás hatása a palesztinai zsidóságra

London, március 7. A Times legutóbbi számaiban rendkívül érdekes cikkek közül a lap palesztinai tudósítója az épülő ország gazdasági és politikai viszonyairól. Az alábbiakban közöljük a cikk teljes szövegét:

„A zsidó bevándorlás és a zsidó tőke Palesztinába való öntözése egyre tart. A zsidó nemzeti otthon haladását statisztikák illusztrálják és a fejlődés megítélésénél is csak ezekre lehet támaszkodni. Hogy a statisztika végeredményben mit fejez ki közgazdasági szempontból, azt nehezen lehet megállapítani mindaddig, amíg nem jutnak némi nyugvópontokra azok az erők, melyek ma évenként közel 50 ezer bevándorlót szívnak fel és hajtanak a Szentföldre felé.

1931-ben a palesztinai népszámlálás 174 ezer 610 zsidót mutatott ki. Az elmúlt év elején mintegy 250 ezer zsidó lélekről beszéltek. 1934 végén hivatalos kimutatás szerint a zsidók száma elérte a 285 ezret, de maguk a zsidók 310 ezerre becsülik ezt a számot. Nem kétséges, hogy 1935 végén már 350 000 zsidó lesz Palesztinában, úgyhogy már most megállapíthatjuk, hogy

öt év alatt megkétszereződött a palesztinai zsidó lakosság lélekszáma.

Itt tulszról nem lehet szó. Hivatalos kimutatás szerint az összlakosság szaporulata az elmúlt évben 45 ezer lélek volt. A szaporulat nagyrésze zsidókra esik. Ezen adatokhoz hozzá kell még számítani az illegális bevándorlókat is, akiket nem tartanak nyilván a hivatalos regiszterek. Az úgynökök, kik zsidókat csempésztnek Palesztinába, 40 fontot számítanak fel személyenként és jó üzleteket csinálnak, noha a kormány azt állítja, hogy 1934-ben kisebb volt az illegális bevándorlók száma, mint 1933-ban.

A földspekuláció

Tagadhatatlan, hogy a zsidó bevándorlás Palesztinába ma nagyobb és gyorsabb, mint amennyit az ország gazdasági befogató képessége megenged. Telaviv, ahová a bevándorlók többsége gravitál, túl van zsufolva. Az elmúlt év nyarán 65 ezer lakosa volt, ma 110 ezer. A városban egyre kritikusabb a lakáshiány, nincs elegendő hely az emberek befogadására és az építő ipar valóságos aranybánya. Állítólag olyanok is vannak, akik a jeruzsálemi vízművek építésének befejezését várják, ami ebben az évben valószínűleg meg is fog történni. Mások a kolonizációt szeretnék elhelyezkedni, a tengerparti narancsültvények mellett és csak a hiányos közlekedési viszonyok okoznak nehézséget ebben az irányban. A téli nagy esőzések napokig elvágták ezeket a telepeket Palesztina többi részétől, miután az áradások járhatatlanná tették az utakat. E pillanatban új országot építésére van sürgősen szüksége Palesztinának, mely Jaffát és Tel-Avivot Haifával kötné össze és a narancs-zónát is bekapcsolná a városok közötti közvetlen összeköttetés vonalába.

A földspekuláció ijesztő méreteket öltött. Jaffa és Telaviv közelében az a föld, mely néhány évvel ezelőtt tíz fontba került, ma 3—400 font. Nem meglepő tehát, ha ezek a számok kísértésbe hozzák az arab földbirtokosokat és ma már az ilyen árak mellett gyanakodni is kezdenek a pénz értékének tartóssága tekintetében. A telepek igyekeznek is távolabb vidéken olcsóbb földet szerezni és pénzüket például a déli Gaza-földre ken és Transzjordániában investálni. Jellemző, hogy a zsidó ültetvényesek egyre több arab munkást kénytelenek igénybe venni, mert az jóval olcsóbb és ültetvényeiket jövedelmezőbbé teszi. Eppen ez a magyarázata annak, hogy a zsidó és arab munkások közötti viszálvok teljesen tekerültek a napi-rendről.

Palesztina politikai viszonyai Hivatalos szakvélemény szerint nem kell gazdasági visszaeséstől tartani Palesztinában. Ha be is következne valamelyes depresszió, ez nem jelenthet nagyobb veszedelemet, miután minden valószínűség amellest szól, hogy Közép Európából tovább fog tartani a tökeerős zsidó bevándorlás. Emellett a kormány ellensúlyozni tudná a magántőke esetleges csökkenését azáltal, hogy módjában áll nagyobb összegeket közmunkákra fordítani.

Erre a célra mintegy négymillió 500 ezer font felesleget halmozott fel és nagy beruházásokra készül a következő évben. A téli nagy esőzések kitünő termésre nyujtanak kilást, főleg gabonában és takarmány-félékben. Ugyhogy az arabok panaszoknál, ha pedig az arabok hordják magasan fejüket, akkor a zsidók kedvtelenednek el. Ma az előbbi eset áll fenn. A bevándorlás egyre tart, jóllehet nem olyan intenzív, mint ahogy azt a hivatalos cionizmus szeretné. A Legislative Council, a törvényhozó tanács terve — melyről a zsidók mindaddig hallani sem akarnak, amíg kisebbségben vannak — holtvágányra jutott, úgyhogy emiatt nem kell egyelőre aggodniok. A legutóbbi jeruzsálemi közéleti választások Nashashibi bukásához vezettek, aki a háború óta Jeruzsálem polgármestere volt és ebben a minőségben a zsidók ellenségének bizonyult. Utódja, dr Hasszein Chaldi békésebb temperamentum, aki a két név harmonikus együttműködésének megteremtésére törekszik. (Az új polgármesternek a zsidó alpolgármesterrel és a tanács zsidó tagjaival szemben tanúsított legutóbbi magatartása nem látszik megerősíteni a Times tudósítójának eme állítását. Szerk.) A zsidó munkáspárt és a revizionisták között létrejött fegyverszünet véget vetett a két párt áldatlan torzalkodásának. (Ez a megállapítás is korainak látszik még. Szerk.)

Az arabok is számitanak a transzjordániai zsidó bevándorlásra

A zsidó lakosság körében a politizálás egy-

re háttérbe szorul. A németországi bevándorlók tekintélyes tömege stabilizáló hatással volt a palesztinai zsidóságra. Ezek elsősorban egzisztenciát és elhelyezkedést keresnek és nem mutatnak túlnagy érdeklődést a Lengyelországból és oroszországból bevándoroltak politikai vitáit iránt. A német zsidók tevékenysége azokban az üzletekben és gyárakban jut kifejezésre, amelyek — különösen Haifában — valósággal a földből nőnek ki egymás után. Egy másik jelentős momentum, mely közelebről érdekli a zsidókat, a francia hatóságoknak ama elhatározása, hogy megengedik a zsidók letelepedését Szíriában és Libanonban. A szír hatóságok eme elhatározása azt az általános hitet kelti a cionistákban, hogy

most már csak idő kérdése a zsidó bevándorlása Transzjordániába is, ahol a mezőgazdasági depresszió és az alacsony földárak mágnus erővel vonzzák a tőkét.

A palesztinai arabok transzjordáni földspekulációs szándékai arra mutatnak, hogy ők maguk is biztosra veszik, hogy rövidesen nagyobb méretű zsidó bevándorlás indul meg ezekre a területekre.

A Hule-koncesszió

Az arabok között állandó hadilábon áll a zsidó bevándorlás iránti ellenszenv, a profit utáni vágygal, mellyel ez a bevándorlás kecsesgötti az arabokat. December elején egy arab küldöttség jelent meg a palesztinai fő-kormányzó előtt. Panaszt emeltek a zsidó bevándorlás gyors tempója és a zsidó földvásárlás ellen, mely szerintük veszélyezteti az arabok polgári és vallási szabadságát. A kormányzó alaptalannak találta ezt a panaszt. És ez a kudarc nyomott hangulatot váltott ki az arab körökben, amelyek azért is neheztelnek, hogy zsidók kapták meg a Hule mocsarak lecsapolásának koncesszióját is.

Ezt a koncessziót a háború előtt a török kormány egy arab családnak adta, mely azonban tőke hiányában nem tudta azt kihasználni. Most egy zsidó csoport kezére került, mely már a közel jövőben 40 ezer dunam földet fog lecsapolni. Az a körülmény, hogy a kormánnyal kötött megállapodás értelmében 15 ezer dunam az arab lakosságnak van fenntartva, nem jelent vigaszt az arab nacionalizmus számára, mert ez a koncesszió a zsidók számának rohamos gyarapodását teszi lehetővé. Az arab vezetők érzik is, hogy egyre rosszabb a helyzetük a zsidók kal szemben és hogy a kormány által nyujtott biztosítékok nem elegendők ahhoz, hogy megakadályozzák a zsidókat abban, hogy annyi földet szerezzenek Palesztinában, amennyit akarnak.

A ROMÁN OPERA MUSORA:
Péntek, március 8: Vig özevgy. (Lehár Ferenc premier.)
Szombat, március 9 (Iskolai matiné): Gyánybáró.)
Vasárnap, március 10 (este): Zsidóné. (Margaret Kroo szoprán felléptével.)
Hétfő, március 11: Vig özevgy.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, március 8.
Bucurest. 13: Rádiózenekar. (Cseh zeneművek) 13.45: Könnyű zene. 19: Katonazene. 20.20: Operalemezek. 21: Műsorunk. 21.10: Filharmonikus hangverseny Sancu Albu hegedűművész és a Carmen-énekessel. (Mozart: B-dur hegedű és zenekari verseny.) 22: Beethoven: IX. szimfónia. 23.25: Szórátkoztató lemezek.
Budapest. 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20: Időszéri apróságok. 11.45: Ifjúsági közlemények. 12.10: Nemzetközi vizsgálószolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Endre Béla énekegyüttese, tagjai: Bogya Margit, Rácz Tilda, Lóczy Hugó és Jankovich Ferenc. (Lully, Schubert, Gluck, Schumann és magyar népdalok.) Közben: 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Aradi Rácz Berci és cigányzenekara. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Legenda magyar lovasok. Szabó Kálmán előadása. 18.30: Zenekari hangverseny. (Haydn, Wagner, Debussy.) 19.45: Sportközlemények. 20: Gyorsíró-tanfolyam. 20.30: Zenés részletek Grace Moore: Dalol a szerelem, című filmjéből. 21: Mit üzen a rádió? 21.30: Közvetítés a Royal Orfeumból. „Mimi”, operett a főszerepben Rubinstein Erna hegedűművész Szímetben kb. 23.05: Hírek, időjárásjelentés. 24.35: Heinemann-jazz. 1.05: Hírek.
Bécs. 23.30: Prokofjev Szergej saját műveiből zongorázik.
Drobitvich. 24.20: Mozart-kettősök.
Prága. 18: Filharmonikus hangverseny.
Palermo. 21.45: Kamarazene.
Róma. 21.45: Sadero énekesnő és Arnaldi zongoraművész hangversenye.
Toulouse. 23: Massenet: Manon, opera.
Varsó. 21.15: Filharmonikus hangverseny Ilwicka zongora és Goldberg hegedű közreműködésével. (Beethoven, Mozart, Bach, Wieniawsky.)

SZÍNHÁZ-FILM

Ma a Gyöngyvirág másodszer

Makkai Sándor és Saja Sándor bűbajos másodszer és vasárnap délután 6 órakor meséjű és magyaros daljátékát ma, pénteken harmadszor játsszák a Magyar Színházban.

Szombaton és vasárnap este Strauss János örökéletű operettje a Denevér

Valósággal ünepi előadásban hozza színre Strauss János legszebb zenéjű operettjét, a Denevért az operettegyüttes legkiválóbbjaival. Alfréd szerepét vendégként N. Pulca, a cluji Opera fiatal nagytalentségű, gyönyörű hangú énekesé énekeli. Az előadást Stefanidesz József dirigálja.

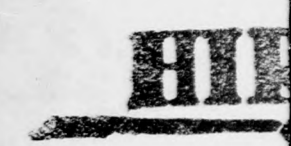
Szombat délután 6-kor olcsó hely-árakkal: A lánc

Vasárnap délután 3-kor olcsó hely-árakkal: Három a kislány

A MAGYAR SZÍNHÁZ MUSORA:
Péntek 8: GYÖNGYVIRÁG. (2-odszor.)
Szombat 3: AZ ARANYEMBER. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal.)
Szombat 6: A LÁNC. (Hatvány Lili vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)
Szombat 9: A DENEVER. (Johann Strauss vígoperéja, a klasszikus operetteklus hetedik felújítása. Premierbérlet 14. sz.)
Vasárnap 3: HÁROM A KISLÁNY. (Olcsó helyárakkal.)
Vasárnap 6: GYÖNGYVIRÁG. (Rendes helyárakkal.)
Vasárnap 9: A DENEVER.
Hétfő 8: BLANCO POSNET ELARULTATASA. (Irodalmi munkáselőadás, a munkásdalárdák részvételével, versek, énekek, továbbá A HÁZTETŐ VEREBE, Curt Gätz vígjátéka. Helyárak 23, 18 és 13 lej minden illetékek.)
Kedd 8: ALSÓBB OSZTÁLYBA LÉPHET. (Gredinár Aurél és Walter Gyula színjátéka. Eredeti bemutatás a szerzők jelenlétében. Premierbérlet 15. szám.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legtöbb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegzetes levelet csak úgy továbbítunk, ha portófelvétel mellékelve van.
Házasságokat biztos eredménnyel közzétesz a szülőkörül összeköttetésekkel rendelkező Mirea írda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.
Két szobás, modern lakás és egy szobás lakás május 1-re kiadó, Calea Traian 9 sz. Eltekezni a házmeztérnél.
Harisnyaszemfelszedést és stoppolást olcsón vállalunk, levelezőlaphívásra házhoz is megyünk. Str. Căile Ferată 16. Káhn Rózi.
Eladó autobuszok nagyon jókarban, üzembiztos állapotban: Ford, Chevrolet-Truck Citroen és Dodge gyártmányuak. Alvázak és karosszériák külön-külön is eladók. Ertekezni lehet: S. A. de Autobuze Mera et Comp. Cluj, Regele Ferdinand No 62.
Elsőrendű albajúliai uradalmi fajúborok, leányka, muskotály, ruhlandi, rajnarizing előnyös árban. Blei Tóbiás, Reghin.
Eladó 1 modern ovál díofaasztal, 4 szék, 2 karosszék mellett huzattal és 1 komplett hálóberendezés. Baba Novac 1., földszint.
Teasütemények, disztorták, szendvicsek, hidek büffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Lendrei 19 szám.
HÍRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESEN AZ ÚJ KELELT

Az angol munká... Henderson iránt. I... angol munkáspárt part... tartott, amelyen bizalm... derson iránt s teljes... tették függővé, meg a... velési konferencia elnö...

Kiméletlenül haj... városi taxákat. Tu... kinos elégtelenség... polgárság között azt... őssége erélyes utasít... hogy a városi taxákat... be. Sok esetben kinos... ke, amelyek még foko... kiderült, hogy az amu... zikát 50 százalékkal... pul a városvezetés... amely a hivatalos lapb... közölve a városi taxá... neveit, felhívja azokat... vudnak ezekre vonatk... siker kínálkozik a be... ést tegyenek és a... balékok kapnak a beh...

Veszteséget szenved... keletcsapatok. Londont... több pontján lázadók... között a felkelőkre né... folytak.

Kétszeres ma... hába. Targumuresi... targumuresi törvény... előtt vádoltként állott... aki Maxim Justiniana... és egy targumuresi le... zathelhajtást néhány... először tagadta a r... majd a tárgyalási e... pergőtízben vallott... hogy gyengeelméjű és... ban tették sulyával... ványászék háromhavi f... aki megfélebbezte a t...

Elrontott gyomr... függő bélyevarok. A... szájig, émeltyeg, hon... hasmenés vagy széks... egy pohár terméské... keserűvíz is igen gyo... dig kellemesen hat.

Ujabb és állót... telésében. Londont... földi értékelésében új... Simon angol külügym... elhalasztásával hozna... arányár ma uncianki... ling 3 penny volt.

Négyévi börtön... gyilkos büntetését. J... jelent: A targumures... fellebbezés folytán... maramuresi napszám... év decemberében me... Davidovits Izák mű... véd cnyhitó körülmé... rát és nagy nyomorá... lai tanács előtt, am... változtatta a mercur... hónappal ezelőtt hoz... tetésre szóló ítéleté... börtöre szállította le...

Mára várható a... áruházi perében. Bécs... telen ellen folyó büny... nyítás felvétel. Itéle... batra várható.

Bnó Jisrael te... iskolások vasárnap... órákor teadótutánt re... klub helyiségében... Kitünő jazzről gond... ség szívesen látja az...

Leopoldi és M... senye. A cluji zenéi... kumort kedvelő közz... várja ezt a kimagasi... cius 12-én lesz a Ca... és Milskaja europas... goraművészek hang... este. Kivételes művé... lagon: azonkívül ho... a zongorának, a köz... velt bécsi óshumor n... keresztil szereznek... bécsi hangulatot, é... séggel a napi élet... verseny iránt város... nyilvánul meg és a... közönség éppen oly... majd a kitünő művé... sok közönsége. A ha... kedden este 9 óráko...

g özvegy. (Lehár Fe.

iskolai matiné): Ch.

(este): Zsidónó. (Mar-

an felléptével.)
özvegy.

MÜSOR

március 8.

zenekar. (Cseh zene-
zene. 19: Katonazene
21: Műsorunk. 21.10:
eny Sancu Albu he-
Carmen-énekkarral,
és zenekari verseny.)
mfónia. 23.25: Szórá-

na, utána lemezek. 11:

apróságok. 11.45: M-
2.10: Nemzetközi viz-
déli harangszó. 13.05:
ese, tagjai: Bogya
ózy Hugó és Janko-
Schubert, Gluck, Schu-
falok.) Közben: 13.30:
időjelzés, időjárás és
Aradi Rácz Berci és
Pontos időjelzés, idő-

Legendás magyar
előadása. 18.30: Ze-
(Haydn, Wagner, De-
zemények. 20: Gyora-
Zenes részletek Grace
relem, című filmjéből
21.30 Közvetítés a
oni", operett a főszé-
na hegedűművésznő.
Hirek, időjárásjelentés.
1.05: Hírek.
ev Szergej saját mű-

zart-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

szert-kettősök.
nikus hangverseny.
narazene.
ékesnő és Arnaldi
sénye.
enet: Manon, opera.
omónkus hangverseny
Polberg hegédi közre-
oven, Mozart, Bach,
rsénye.

HIREK

Az angol munkáspárt bizalmát fejezte ki Henderson iránt. Londonból jelentik: Az angol munkáspárt parlamenti frakciója ülést tartott, amelyen bizalmukat fejezték ki Henderson iránt s teljesen az ő elhatározásától tartották függővé, meg akar-e maradni a leszerelési konferencia elnöki székében, vagy sem.

Kiméletlenül hajlítják be Targumuresen a városi taxákat. Tudósítónk jelenti: Általános elégtelenség támadt targumuresi polgárság között azért, mert a város vezetősége erélyes utasítást adott arra nézve, hogy a városi taxákat tüzzel-vassal hajtsák be. Sok esetben kinos incidensek játszódnak le, amelyek még fokozódnak akkor, amikor kiderült, hogy az amugyis magas városi taxákat 50 százalékkal felemelték. Ehhez járul a városvezetés furcsa felhívása, amely a hivatalos lapban jelent meg s amely közölte a városi taxákkal hátralekban levők neveit, felhívja azokat, akik biztos adatokat tudnak ezekre vonatkozólag szolgáltatni és siker kinalkodik a behajtásnál, hogy jelenlést tegyenek és a „denunciások” 25 százalékat kapnak a behajtott illetekekből.

Veszteséget szenvedtek a mexikói felkelőcsapatok. Londonból jelentik: Mexikó több pontján lázadók és kormánycsapatok között a felkelőkre nézve veszteséges harcok folytak.

Kétszeres magzatelhajtásért elítélt baba. Targumuresi tudósítónk jelenti: A targumuresi törvényszék büntetőtanácsa előtt vádlottként állott Máznán Mária baba, aki Maxim Justiniana székelyvajai asszonyon és egy targumuresi leányon követett el magzatelhajtást néhány száz lejért. A vádlott először tagadta a reárott bűncselekményt, majd a tárgyalási elnök kereszkérdésének pergőtűzében vallott. Kijelentette azonban, hogy gyengeelméjű és így nem volt tisztában tettének súlyával. A targumuresi törvényszék háromhavi fogházra ítélte a bábát, aki megfellebbezte a táblához az ítéletet.

Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferece József” keserűvíz is igen gyorsan biztosan és mindig kellemesen hat.

Ujabb esés állott be a font külföldi értékelésében. Londonból jelentik: A font külföldi értékelésében újabb esés állott be, amit Simon angol külügyminiszter berlini utjának elhalasztásával hoznak összefüggésbe. Az aranyár ma unciánként Londonban 149 shilling 3 penny volt.

Négylevelű lóhere, szerencsemalac, vagy gyöngy az Allami Sorsjáték sorsjegyével együtt sok szerencsét hozhat. Gondoljon az örömré, amellyel ajándékát fogadná és ne habozzon. A szerencse nem jön magától, ha nem hívja kitaróan és bizalommal. Játsszon az Allami Sorsjátékon és ki tudja, hogy ez az ajándék, amelyet a sorsjegy mellé vett, nem fog-e milliókat érni.

Mára várható az ítélet Rintelen hazatérési perében. Bécsből jelentik: Ma a Rintelen ellen folyó bűnperben befejezik a bizonyítás felvételét. Ítélet péntekre, vagy szombatira várható.

Bnó Jiszrael teadulán. A cionista főiskolások vasárnap, f. hó 10-én délután 6 órakor teadulán rendeznek az avarescanus klub helyiségében (Str. Filipescu 1. I.). Kitűnő jazzról gondoskodva lett. A rendezőség szívesen látja az egyesület barátait.

Leopoldi és Milszkaja egyetlen hangverseny. A cluji zeneértő és hamisítatlan bécsi humort kedvelő közönség nagy érdeklődéssel várja ezt a kimagasló eseményt, amely március 12-én lesz a Capitol-mozgóban. Leopoldi és Milszkaja európaszerte ismert neves zongoraművészek hangversenyeznek egyetlen este. Kivételes művészeti egyedülálló a világon: azonkívül hogy mindketten művészel a zongorának, a közönség által annyira kedvelt bécsi őshumor nagymesterei is. Két órányi keresztlí szereznek a közönségnek kedves, bécsi hangulatú, amely felelteti a közönséggel a napi élet gondját, baját. A hangverseny iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg és az előjelek szerint a cluji közönség éppen olyan elismerésben részesíti majd a kitűnő művészeket, mint a világvárosok közönsége. A hangverseny március 12-én, kedden este 9 órakor lesz.

MILLIÓKAT erő,

AJANDÉKOT
csakis egy
milliárdos
ajándékozhat.

DE EGY

AJANDÉKOT, amely MILLIÓKAT HOZHAT,

Ön is ajándékozhat.

A négylevelű lóhere, szerencsemalac, vagy gyöngy az Allami Sorsjáték sorsjegyével együtt sok szerencsét hozhat. Gondoljon az örömré, amellyel ajándékát fogadná és ne habozzon. A szerencse nem jön magától, ha nem hívja kitaróan és bizalommal. Játsszon az Allami Sorsjátékon és ki tudja, hogy ez az ajándék, amelyet a sorsjegy mellé vett, nem fog-e milliókat érni.

MÁRCIUS 15-én van a 7. SORSJÁTÉK első osztályának a húzása. Négy hónap alatt a Sorsjáték több mint egy negyed milliárdot fog szétosztani.

Vegyen még ma sorsjegyet!

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
Brasov	Casa de Pastrare Generala din Arad S. A.	Oradea	Institutul Comertial de Credit
Cernauti	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Tg. Mures	Banca Dacla
Cluj	Banca Comerciala Nationala	Timisoara	Union
	Banca Oehlgiesser & Horowitz		Ernest Revas
	Alfred Rose		Banca Centrala
	Banca Hiescu		Banca de Scurt
			Banca Timisoara

Meghalt Höländer bácsi. Holländer Jónás bácsi tul volt a nyolcvan, fehér szakállával, tisztaságával és a szeméből áradó életrevalóságával egy hatott, mint akit itt kell maradnia, a nemzedékek okulására. Erdekés, szép emberpédány volt, példája az emberi lélek szépségének. Tizenöt év előtt ismertem meg az öreg urat egy Iulu Maniu uccai házában, ahol valamelyik gyermekével lakott. Már akkor hóféhér volt, bölcs, az élet leborulásának nyugodtságával. A tizenöt év nem változtatott rajta. Az első Erdélybe származott zsidók közül való volt, régi erkölcsökkel és mindig jelenvaló készséggel, hogy segítsen, hogy jótanácsokat osztogasson. Tegnapelőtt halt meg, hűlés után, csendes, nyugodt megadással. Még utójára megáldotta gyermekeit. A Poale Cedek templomából temették nagy részvét mellett a templomból, ahol az öreg volt a hajnali templombajárók elsője. Tiszteletreméltó, jóviláisi alakja eltűnt és megmaradt az emléke. Amely a felzaklatott világban bizonyára a nyugalom érzéseit fogja visszavárasolni mindazok lelkébe, akik az öreg urat ismerték. (sz.)

A külkereskedelem szabályozásáról szóló legújabb (f. év március 5-i) rendelet precíz magyar fordítása kapható dr. Mandel Ferdinánd Irodában Cluj Memorandumul 24. Ára 30, vidékre 40 lej.

Vannak még jószívű emberek? Egy szerencsétlen beteg asszony fordul embertársai jó szívéhez. Kint a periférián a str. Romulus 37 szám alatt lakik hét apró gyermekével, akik közül a legidősebb is apró gyermek számba megy. Ugyszólván a betevő fiataljuk nincsen meg, az apa egy évvel ezelőtt halt meg és a szivbajos asszony nem képes dolgozni még annyira sem, hogy száraz kenyert keressen a hét apró gyermeknek. Kéri a jószívű embereket, hogy akár pénzübeli, vagy természetbeni adományokkal támogassák nagy nyomorában.

A turdai pénzhamisítási ügy érdekes epizódusa. A cluji ügyészség most fejezte be a vizsgálólatot az annak idején nagy port felvert turdai pénzhamisítás ügyében. A vizsgálóbíró elkészült a vádirattal, amely Campian, Baia és másik öt gyanúsított ellen a pénzhamisítás vádját emeli. Ezzel szemben bűncselekmény teljes hiányában nem emeltek vádat Reichenbergnek, Lébné, Orosz és Méhes gyanúsítottak ellen.

Elhjasadosánnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, hughysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferece József” keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést.

Nagy purimi ünnepeket rendez a cluji KKL-bizottság. Március 20-án este a cluji KKL-bizottság nagy purimi ünnepeket rendez a Haggibbor Klub és a Palace bár összes helyiségeiben. Az est bensőséges hangulatu, kedélyes összejövetelnek készül, melynek keretében a közönség a szokásos purimi szórakozások minden nemével találkozni fog. A kedélyes műsor és az ezt követő tánc minden bizonyos biztositja, hogy a közönség egy kellemes est emléket szerezzék magának. Az előkészítő bizottság már a legnagyobb körültekintéssel dolgozik a műsor változtatás összeállításán. Műsor után tánc következik, melyhez a zenét a közismerten elsőrangú Salgó-jazz szolgáltatja. Az estély jövedelem a Kfar Makkabi alapra lesz fordítva. Már maga ez az alap, mely a palesztinai sport fejlődését van hivatva biztositani és előmozdítani, megérdemel minden támogatást. Talán ennek is tudható be az a széleskörű érdeklődés, mely a város minden rétegében megnyilvánul a purimi estével szemben. Lapunkban egyébként állandóan informáljuk a közönséget az előkészítő munka menetéről.

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ósvadonban olyan gyógynövényt fedezett fel egy tudós, amelynek kivonata 10-15 éves gyomor-, bél- és epebajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professorok csodás eredményeket értek el vele, mert a gyógyszer nemcsak csillapítólóg hat, hanem a betegség okát szünteti meg s ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet újjáéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgörcsöket, gyomorégést, felfúvódást, szívtájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bélférfélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, melyeket diagnózisuknál sem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár Ernő bucuresti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ára 103 lej, vidékre utánvétl is küldi, 20 lej költség felszámlálásával.

Piccaver, Kroo Margit, Atanasiu és De Vechi az Alarcosbálban

Ritka vendéget volt szerdán a román Operában: Az Alarcosbál három főszerepében vendégekesek, a karmesteri pupituson pedig az olasz dirigens gárda egyik kitűnősége. Ehhez mérten az előadás valóban nagyvonalu volt és annak ellenére, hogy a két férfivendég: Piccaver és Atanasiu karrierjének alkonyán és az egykori nagy hanganyag romjaival érkeztek meg csak hozzánk, egészen kivételes művészi élményt is jelentett a közönség számára. Elsősorban De Vechi karmester csodálatos művészetének kell adózunk: főlényes intelligenciájú zenész, akinek keze alatt mintha kicserélték volna az Opera zenekart és fejrissült a melódia és érzésből Verdi opera, a nagy olasz zenének ez az egyik legnagyobbstíli operája. Piccaver hangjából bizony már lekopott az érc, a valamikar hatalmas terjedelmű hang már a múlté. Itt-ott felcsillant azonban még valami és a mi megmaradt: a nagyszerű énekművésztől és rutinja, a legmagasabb énektechnika, a pompás szövegkijítés és frazirozás, amelyhez megnyerő és kifejező színjáték is járul. Atanasiu nemes művészi eszközökkel feledtetve velünk, hogy évekkel ezelőtt hangteljesítményben mennyivel többet tudott nyújtani. Margit Krooban tehetséges énekesnő ismertük meg, aki sajnálatos indiszpozíciója ellenére is kitűnő kvalitásokat csillogtatott meg. Pop Lia asszony hangja a mélysegekben még mindig harangszerűen zeng, alakítása újra nemesen és művészién hatott. Dobraskaja Oszkárjáról több szór megemlékeztünk már. Kedves és behizelgő volt. A közönség lelkesen ünnepte a vendégeket. (b)

Egy univerzális szer a fájdalmak ellen. „Közlöm Önökkel, hogy a Togat-lal nagyon jó tapasztalataim vannak. Togatit rheumás fájdalmak ellen használtam s el kell ismerem, hogy a fájdalmak teljesen elmúltak. Megkísérletem azután Togatit migrén (fejfédegzsába) ellen szedni, itt sem maradt el a jó hatás, úgyhogy a Togat azóta állandóan kéznél van házámban, mint univerzális gyógyszer mindenféle fájdalmak ellen s azért is alkalmazzuk szívesen, mert csodálatosképpen soha semmiféle mellékhatást nem vetünk észre, mint mások más szereknél. Duschenek Elza, Timisoara”. — A Togat gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátfájálmak, álmatlanság, spanyolnátha és hűléses betegségek ellen. Toga kiválasztja a hughysavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Az Izr. Jótékony Nőegylet legközelebbi teadulánját f. hó 10-én, vasárnap délután 5 órakor tartja meg a Palaceban.

Eljegyzés. Gottlieb Paulát Cluj, Gottlieb tanító leányát eljegyezte Strul Izidor Timisoara. (M. k. é. h.)

Fiatal zsidó költők előadójestje. Az E. Zs. Diáksegélyző általános kulturprogramja során az erdélyi fiatal költőgeneráció mutatkozik be egy előadást keretén belül f. hó 8-án, pénteken este 9 órai kezdettel a Salom Klubban. Tekintve hogy a fellépő költők már eddig is szép nevet vívtak ki maguknak különböző helyeken megjelent költeményekkel, az előadást méltán tarthat igényt a legnagyobbmértvű érdeklődésre. Vendégek szívesen látva.

UJ KELET Legújabb hírek

Kondylisz görög hadügyminiszter garanciát vállalt a kormánycsapatok végső győzelméért

Csaldarisz miniszterelnök szerint nem fér kétség a kormány győzelméhez. Cavalla lakossága fellázadt a felkelők ellen

Ha Venizelosz forradalma győzne, újra fellángolna a török-görög ellentét

Athén, március 7. (Rador.) Kondylisz tábornok-hadügyminiszter tudatta Csaldarisz miniszterelnökkel, hogy a kód miatt a macedóniai hadműveletek hátráltatva vannak, de az idő javulása esetén azonnal folytatódhatnak. A kormánycsapatoknak sikerült körülfogniuk a lázadókat, akik a Struma folyón túl tanyáznak.

Kondylisz kijelentette, hogy garanciát vállal a kormánycsapatok végső győzelméért.

A hadügyminiszter rendkívül meghatottan látta, hogy a lakosság és a katonaság melegen tüntettek mellette és meg vannak győződve, a harc szent jellegéről. Dacára a kedvezőtlen időjárásnak Kondylisz repülőgépei felderítőutakat végeztek és bombákat dobtak le Seresre és Cavallára. Tegnap délután a kormánycsapatok átlépték az euboeai szoros, miközben a lakosság „Eljen a kormány”, „Halál a gyilkosokra” kiáltásokat hallatott.

Csaldarisz kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a harc ma végleges stádiumba jut. Kategórikusan biztosíthatja őket, hogy a törvényes kormány győzelméhez kétség sem fér. Az összes tartalékos tiszték táviratokat küldtek Csaldarisznak és Kondylisznek, elítélve a forradalmi mozgalmat.

Cavalla lakossága fellázadt a felkelők ellen.

A kormány rendeletet adott ki, amely elköveti a felkelésben résztvevők vagyonát. Camenos tábornok a felkelők vezére szikratávírral segítséget kért a Psara fellázadt hadihajótól.

Brindisiből jelentik, hogy Plastiras tábornok a görögországi forradalom balsikerre következtében elhagyta a várost és visszautazott Cannesbe.

A belgrádi sajtó szerint jugoszláv hivatalos körök nagyon tartózkodóak a görögországi eseményeket illetően és csak annyit jegyeznek meg, hogy a balkáni népek és a görög nemzet érdekében kívánatos volna a rend sürgős helyreállítása.

Elkobozták a forradalmárok vagyonát

Athén, március 7. A görög kormány rendeletet adott ki, amellyel elkoboztatták a forradalmárok minden vagyonát. A görög kikötőket belföldi hajók nem hagyhatják el s az érkező külföldi hajók szigorított vizsgálaton esnek át. Athénben a hadbíró megkezdte a lázadással kapcsolatos első bűnper tárgyalását.

Csaldarisz miniszterelnök újabb sajtónyilatkozatban hangoztatja, hogy kormányának a célja, hogy egyszersmindenkorra végezzen az uralomvágytól megszáditott felkelő vezérekkel, akikről az országot meg akarják szabadítani. A kormány kellő erővel rendelkezik ehhez a szent küzdelemhez.

A belgrádi lapok közlései szerint a kormányhű hajóraját átvonult az Euboeai szoroson felderítő utra. Jugoszláv hivatalos körökben remélik, hogy a görög kormány urra lesz a lázadás felett s helyreállítja az országban a rendet.

Athén, március 7. Bulgária athéni követe megjelent a külügyminisztériumban s kijelentette, hogy kormánya teljes rokonszenvvel figyeli a görög kormányt az ázadók elleni intézkedéseit. A bolgár kor-

mány kijelenti, hogy a területére fegyveresen érkező görög lázadókat nyomban lefegyverzi. Szófiai lapok jelentései szerint a bolgár határra tömegesen érkeznek görög menekültek, de még egyetlen csoport sem lépte át a bolgár határt.

Párizs, március 7. A Temps szerint a görög kormány utasítást adott külföldön lévő konzuljainak arra, hogy a görög vizek felé tartó szénzállításokat akadályozzák meg. Attól tartanak, hogy a szállítványokat a felkelők hadihajói elfogják s felhasználják a szén a kormány elleni további akciók során a hajó üzemanyagának.

A török vizeken görög kereskedelmi hajókat tartóztattak fel, köztük egyet Venizelosz hajói közül, mert beigazolást nyert az a gyanu, hogy élelmiszereket akarnak

Krétába juttatni.

A görög kormány felszólítást intézett a magánrepülőgépekkel rendelkezőkhöz aziránt, hogy gépeikkel vegyenek részt az Égei-tenger hajózásának felderítő szolgálatában és ellenőrzésében.

Az Intransigeant szerint a Balkánon attól tartanak, hogy Venizelosz forradalmának sikere esetén a török-görög ellentét újra fellángol s ez nemcsak a Balkán-zövegség felbomlását vonná maga után, de új háborúval veszélyeztetné a Balkán békéjét.

Az Evening News szerint Venizelosz készen áll arra, hogy a forradalmi megmozdulás kudarcra után Egyiptomba, vagy Japánba vándoroljon ki Krétából.

Késik az általános offenzíva Athén, március 7. (Rador.) A mai nap

A lemondott sziámi király unokaöccsét választották meg Sziám új királyává

London, március 7. Bangkoki jelentés szerint a sziámi nemzetgyűlés Ananda herceget, a lemondott Prajadhipokh unokaöccsét királlyá választotta. Nagykorúságáig régenstanács tartja kezében a hatalmat.

Repülőgépeivel lezuhant és meghalt a bajor közoktatásügyi miniszter

Berlin, március 7. Schemm bajor közoktatásügyi minisztert repülőszerecsénelenség érte. A miniszter a gép lezuhásánál borda-, medence- és lábszártörést szenvedett.

A közoktatásügyi miniszter behalt a repülőszerecsénelnégnél szerzett sérüléseibe. A bajor minisztertanács ülésén Sieverth miniszterelnök méltatta Schemm érdemeit. Elhatározták, hogy elrendelik az

összes minisztériumok lobogóinak félárba való bocsátását. A minisztert államköltségen temetik el szombaton délelőtt féltizenegyor Bayreuthban. Megjelenik a temetésen von Epp bajor helytartó, a bajor kormány összes tagjai. Hitler elrendelte, hogy Schemm temetése napján a párt összes székházain bocsássák félárba a zászlókat.

Radu Urlăteanu karmester és újságíró megrendítő öngyilkossága

„Még van egy szenzáció a lap számára: az én öngyilkosságom”

Bucuresti, március 7. Radu Urlăteanu karmester, a Curentul timisoarei tudósítója, az elmúlt éjszaka a fővárosban tragikus körülmények között öngyilkosságot követett el. Urlăteanu találkozott az udvaron a Curentul szerkesztőségi titkárával és a következő kérdést intézte hozzá: Lezártad az utolsó

oldalt is? Igen, volt a válasz. Baj, — mondta Urlăteanu, egy szenzációs hírem lett volna a számokra. Milyen hír? — kérdezte a szerkesztő. Öngyilkosság, — válaszolta Urlăteanu. Ké? — Az enyém! — hangzott a válasz és két lépést hátrálva Urlăteanu hirtelen revolvért rántott elő zsebéből és szíven

Hőben és hidegben

NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megővését. Ezért védekezzék! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézetet kapja, amit a fiatalságnál úgy megszodálunk. Nivea-Creme nappali és éjjeli krém egyaránt. NIVEA-CREME: Dobozokban: Lei 16.00-72.00 / Tubusokban: Lei 30.00, 45.00. BEIERSDORF & Co., S. A. R., BRAŞOV

folyamán megérkeznek a Tourville és Foch francia páncéloshajók, amelyeket azért küldtek a görög vizekre, hogy megvédjék a francia polgárok életét. Egy angol hadihajó érkezését is várják.

Több repülőgép a felkelők által elfoglalt területre, különösen Seres és Cavalla környékén, manifesztumokat dobtak le, amelyben felhívják a felkelőket, adják meg magukat. Állítólag a felhívás után számos felkelő letette a fegyvert.

Szalonikiből jelentik, hogy a mozgósított tömegek felvonulása folyamatban van. A felderítő utra kiküldött repülőket a rossz idő miatt kénytelenek voltak visszahívni. Az idő hátráltatja az általános offenzívát is. Hír szerint a kormány utasította a hű maradt hajókat, torpedózzák meg a lázadókat hajóit.

London, március 7. (Rador.) Az Aéroff páncélos, amely a lázadók kezébe került, ma reggel kikötött Mitilene szigetén és matrózai elfoglalták a várost.

Venizelosz Alexandriába tart Alexandria, március 7. (Rador.) A városban rendkívüli nyugtalanságot keltett az a hír, hogy Venizelosz egy a forradalmárokkal kezén lévő hajón Alexandriába tart. Az egyiptomi kormány erre az eshetőségre felkészülve utasította az alexandriai hatóságokat, hogy fegyverezzék le a görög hajókat és kobozzák el fegyvereiket. A rendőrséget is megerősítették, mert a városban lakó görögök nagyrésze Venizelosz híve.

lőtte magát. A golyó azonnal halált okozott. Urlăteanu tegnap este még a szerkesztőségben dolgozott és eltréfálkozott kollégáival. Eppen egy vidéki orvos öngyilkosságáról írt cikket és azt fejtegette, hogy a dráma nem abban a pillanatban van, amikor elcsúsz a revolver, hanem amíg elhatározza magát az ember a tette.

Az öngyilkos Urlăteanu ezéltől néhány héttel érkezett a fővárosba a Cinsiszinház társulatával, amelynek karmestere volt és amelynek sikertelensége készítette bizonyosan végtelen tetterre. Negyven éves volt és fia, Tibica Urlăteanu ezredesnek.

Ez év július 29-én Stockholm mellett tartják meg a második nemzetközi öreg cserkész-táborozást

Stockholm, március 7. A négy év előtti svájci öreg cserkész-táborozást követően ez év július 29-én a svéd fővárossal szemben fekvő Ingarö szigeten tartják meg az egy hétig tartó második nemzetközi öreg cserkész táborozást. Erre a táborozásra negyvenkét országból hívtak meg öreg cserkészeket. Husz állam reprezentánsai már ígéretet tettek arra, hogy megjelennek a táborozáson. A jelek szerint a legnépesebb lesz az angol küldöttség, amely 2200 öreg cserkészből fog állani, akiknek számára két szállító hajót béreltek. Lord Baden Powell, a világ főcserkésze szintén részt vesz a nyári öreg cserkész-táborozáson. Ezzel kapcsolatban megtartják Stockholmban a képviselőház üléstermében a nemzetközi cserkész-vezető kongresszust. A kongresszus ünnepélyes megnyitó ülése augusztus 3-án lesz s a záró ülés 8-án. Erre a kongresszura minden országból hat vezető kiküldöttet kértek Stockholmra.

Tilos a diófa kivitele

Bucuresti, március 7. Az uralkodó aláírta azt a dekrétumot, amely nemzetvédelmi érdekek miatt tiltja a diófa kivitelét, amennyiben diófából készítenék a puskatusokat.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postak
pătită în sum.
No. 254715/528.

18. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negy
évre 400, egyévi
táborozás: Havonta 2
félóra 12, egyévi
díjak díjazásba
KELLET az ország
ország egyetlen po
Országunk után
rá megjelölésével

Bocu Sever

Nem olyan régen emlékeztünk meg Bocu Severről, aki a régi, demokratikus és tisztességes és falkult át.

A Vestul című lap ilyen minőségben Most pedig, lapunk demokrácia védője dával, aki egy hét numerus valachicus

Kellemes meglepetés nyilatkozata. Antiszemitizmus ellen fizikai bátorságot a tribuna számára esetenként.

Bocu Sever részéről esik a demokrácia merve a timisoara az erdélyi romániség ját.

Nincs is szándék az az új kiállítás ép Vaida, a nagy ellenfronton helyezkedésus elméletét hirdető néptribun főhadisz

Eár van valami stában, ami rokonsá szavaival.

Azt állítja Bocu szert tartották antis verul és a Diminea ditott hajza tetőpo ellenfeleikhez és ez résekre ragadtatta.

Azért irt tehát a ket, mert az Adeve román zsidók lapja

Valami ilyesmit n Az Adeverul és a te, mint antiszemiti Ezt a kijelentést Sever részéről. Att a zsidósággal szem az Adeverul és a D

Elszen az Adever azt írhat, amit ala képviselője a román ménynek, de nem k dóságának.

Az a lap, amely homlokán viseli a Az Adeverul és a is hordja. És nem szél, amikor valakit annak politikai sz lyet képvisel.

Bocu Sever kétsé mot ragasztott a m Kár, hogy a flas metlen árnyalat mé

A Führer beté

Berlinben már jó gókat, hogy az an gátásának napján tetűkre és orozat

A Führer őszinte annak tudatában, t Sir John Simon Moszkvában való elz atart a Harmadik istogatni.

Alfred Rosenberg szocialista külügy fuvatta a „Völkisch a „nordisch“ gond ve el Sir John Sim

Az öröm kellős a villám. Azon a t tők Sir John Sim dátumát, az angol könyv jelent meg, tekkel volt feltár titkos fegyverkezés

A könyv megjele mádik Birodalomba korifeusok és a P pon még egy autó hírtelen felfedezte